

Opis – forma pisemna, której celem jest przekazanie informacji na jakiś temat. W zależności od tego, co opisujemy, możemy wyróżnić np. opis postaci lub opis przedmiotu.

Opisy możemy podzielić na **pobieżne** – czyli ogólne, mniej dokładne i **szczegółowe** – takie, w których przekazujemy wiele informacji na dany temat.

1. Przeczytaj uważnie opis pewnego pupila. Spróbuj narysować go jak najdokładniej w wyznaczonym miejscu.

Milus to niewielki puchaty kocurek. Jego futro jest rude i prążkowane. Ma długi ogonek i krótkie łapki. Oczy Milusia są zielone, a nosek różowy. Na szyi nosi niebieską obróżkę ze złotą zawieszka w kształcie serduszka.

Zwróć uwagę na to, że opisując zarówno zwierzę, jak i człowieka, zaczynamy od ogólnych cech, a następnie przechodzimy do bardziej szczegółowych (od ogółu do szczegółu).

1. Przyjrzyj się ilustracji i uzupełnij opis.

Zosia to niska i drobna ..... *dziewczynka* ..... . Dziś założyła ..... *zielone* ..... spodnie, zieloną koszulkę i pomarańczowe ..... *buty* ..... . Zosia ma kręcone ..... *rude* ..... włosy. Rano uczesała je w dwa ..... *kucyki* ..... . Oczy dziewczynki są ..... *duże* ..... i ..... *niebieskie* ..... . Zosia ma dziś bardzo dobry ..... *humor* ..... - miała udany dzień!

2. Rozejrzyj się dookoła.
Który przedmiot przykuł
Twoją uwagę?
Narysuj go i opisz.

Może być to piórnik, ulubiona maskotka lub pudełko farb!

Gdy rozejrzałam się dookoła, moją uwagę przykuł kubek. Kubek jest jasnoniebieski na zewnątrz i czerwony w środku. Widnieje na nim rysunek uśmiechniętego serduszka. To mój ulubiony kubek, więc codziennie piję z niego herbatę. Teraz też wystaje z niego torebka herbaty.

1. Opisz obrazek. W swojej wypowiedzi uwzględnij odpowiedzi na podane pytania.

- Ile osób widzisz na obrazku? Kim one są?
- Jakie smakołyki bohaterowie przynieśli na piknik?
- Czy na ilustracji są jakieś zwierzęta? Jeśli tak, opisz je!
- Jak sądzisz, gdzie bohaterowie wybrali się na piknik?

Na obrazku znajdują się cztery osoby. To zapewne rodzina: .....
mama, tata, córka i syn. Bohaterowie urządzili sobie piknik .....
w parku. Siedzą na kocu, otaczają ich zielone krzewy i drzewa, ...
w tle widnieje miasto. Na piknik rodzina przyniosła arbuza, wi- .....
nogrona, morele i sok pomarańczowy. Mama je arbuza, tata .....
z córeczką dopiero po niego sięgają. Maty chłopiec pije sok przez .....
słomkę. Dookoła rodziny biega mały brązowy piesek, który ma .....
biały pyszczek i merda ogonkiem. Wszyscy mają dobre nastroje .....
i cieszą się wspólnie spędzonym czasem. ....

Opowiadanie – krótki utwór literacki o prostej akcji, najczęściej jednowątkowej fabule, pisany prozą, czyli tekstem ciągłym.

1. Przyjrzyj się obrazkom. Opowiedz, co się na nich dzieje. Spróbuj wykorzystać wymienione pod nimi wyrazy.

plac zabaw, trampolina, piłka, kręcić,
kopać, skakać

wywiadówka, zebranie, rodzice,
oceny, dziennik

dziadek, wnuki, czytanie, książki, bajki,
łóżko, sen

plaża, wyspa, nurkowanie, parasol,
opalanie, piasek, morze

Opowiadanie może mieć **narrację pierwszoosobową** (ja byłem, ja zrobiłam...), w której narrator jest uczestnikiem zdarzeń, lub **trzecioosobową** (bohater był, bohaterka zrobiła...), kiedy narrator tylko obserwuje zdarzenia.

1. Na podstawie rysunków dokończ historię. Jaki rodzaj narracji zastosujesz?

Mruczek nie wiedział, jak to się stało, że nagle został sam. Porzucono go na ulicy, późnym wieczorem, w środku lasu...

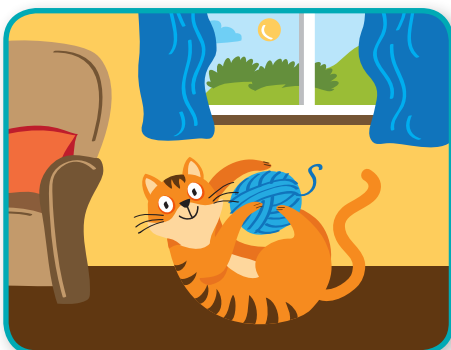

Zaczął padać deszcz...

Mruczek siedział samotnie na środku drogi. Był całkiem przemoczony i nie-szczęśliwy.

Gdy trochę pojaśniało, Mruczek spotkał na drodze osobę w pomarańczowych spodniach. Ułożył się koto niej w nadziei, że zostanie zauważony.

Udało się! Napotkana osoba postanowiła przygarnąć kotka. Zabrała go do domu i napoiła mleczkiem. Teraz zadowolony bawi się kłębkami wety.

1. Ponumeruj zdania tak, by przybrały formę opowiadania.

- 3 Basia nie słuchała, wokół było tyle ludzi i ciekawych towarów do oglądania!
- 1 Basia wybrała się z mamą na zakupy do dużego marketu.
- 5 Nigdzie nie mogła znaleźć swojej mamy, usiadła na podłodze i się rozplakała.
- 8 Basia wiele nauczyła się tego dnia – już zawsze będzie zwracać uwagę na swoje otoczenie.
- 2 Mama ostrzegała córeczkę, żeby nigdzie sama się nie oddalała, bo w tłumie łatwo się zgubić.
- 4 W pewnej chwili zauważyła, że znalazła się w części sklepu, której nie znała.
- 7 Stamtąd, przez mikrofon, zawołał mamę Basi, która bardzo szybko przybiegła.
- 6 Do dziewczynki podszedł pan ochroniarz i zabrał ją do punktu obsługi klienta.

2. Wymyśl dwa różne tytuły, jakie mogłoby mieć opowiadanie z poprzedniego zadania.

„*O tym, że warto słuchać mamy*”

„*O tym, jak Basia zgubiła się w tłumie*”

3. Z opowiadania, które powstało w zadaniu 1., wypisz różne elementy świata przedstawionego:

- czas akcji: *czas trwania zakupów*
- miejsce akcji: *duży market, punkt obsługi klienta*
- bohaterowie: *Basia, mama, pan ochroniarz*

Opowiadania dzielimy na **twórcze** i **odtwórcze**. Do napisania **opowiadania twórczego** musisz użyć własnej wyobraźni. To Ty kreujesz (tworzysz) nowych bohaterów, wymyślasz czas i miejsce akcji oraz decydujesz o wydarzeniach.

W **opowiadaniu odtwórczym** Twoim zadaniem jest opowiedzenie własnymi słowami sytuacji znanej na przykład z książki lub filmu.

1. Przeczytaj fragmenty opowiadań. Zastanów się, które z nich jest opowiadaniem twórczym, a które odtwórczym. Uzupełnij zdanie.

Syn młynarza otrzymał po śmierci ojca spadek w postaci kota. Wyruszył razem z nim na wędrowkę – zabrakło dla nich miejsca w gospodarstwie. Kot w zamian za buty z ostrogami i kapelusz postanowił pomóc swojemu panu. Polował na różne

małe zwierzęta i zanosił je królowi, informując, że są to dary od jego hojnego pana. Król tak bardzo przyzwyczył się do wizyt kota, że nie chciał jeść nic innego. Wkrótce wpadł na pomysł, by ożenić swoją córkę z tajemniczym dobroczyńcą...

Wniedzielne popołudnie nad niewielkim, leśnym stawem panowała wyjątkowo spokojna atmosfera. Małe zajączki, Jaś i Staś, budowały zamki z piasku niedaleko pomostu, jeź Marceleczytał książkę, żabka Balbinka leżała na

ulubionym leżaku. Nagle wszyscy usłyszeli hałas i krzyki – pani Bobrowa biegła w popłochu w stronę odpoczywających.

– Nie uwierzycie, co się stało! – krzyczała...

Opowiadanie numer ...**2**... jest opowiadaniem twórczym.

Opowiadanie numer ...**1**... jest opowiadaniem odtwórczym.

1. Napisz krótkie opowiadanie twórcze.
Wymyśl tematykę, bohaterów i zdarzenia. Masz pełną dowolność!

*W wielkim lesie mieszkał jeż Igiotka. Pewnego dnia,
gdy przechadzał się po lesie, usłyszał płacz.
To zięba Malwinka utknęła na drzewie!
Dopiero uczyła się latać i gdy zauważyła, jak
wysoko się znalazła, przestraszyła się. Po krótkiej naradzie zwi-
erzęta zwołane przez Igiotkę postanowiły stworzyć drabinę, usta-
wiając się jedno na drugim. Malwina po chwili była bezpieczna!*

Pamiętaj, każde opowiadanie powinno składać się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia.

Akapit to fragment tekstu rozpoczynający się od nowego wiersza. Za pomocą akapitów wyodrębniamy mniejsze całości w dłuższym tekście.

2. Opowiedz krótko losy Czerwonego Kapturka.

Młota dziewczynka, nazywana Czerwonym Kapturkiem, pewnego dnia wybrała się na chorej babci. W koszyku niosta jej lekarstwa i smakotyki, jednak na miejscu okazało się że babcia dziwnie wygląda, ma nagle niski głos, duże stopy i uszy. Tak naprawdę był to wilk, który pożart babcie, a zaraz potem wnuczkę! Na szczęście koto chatki przechodził właśnie leśniczy, który rzucił się na ratunek Kapturkowi i babci. Dzięki niemu wszystko dobrze się skończyło.

3. Jaki typ opowiadania powstał w zadaniu 2? Zaznacz prawidłową odpowiedź!

twórcze   odtwórcze

Opowiadanie często zawiera elementy innych form wypowiedzi, na przykład **opis** lub **dialog**.

1. Uzupełnij litery w wyrazach i odgadnij słowa, jakie mogą być synonimami czasownika „być”.

T R W A Ć

IS T N I E Ć

Z N A J D O W A Ć S I Ę

W Y S T Ę P O W A Ć

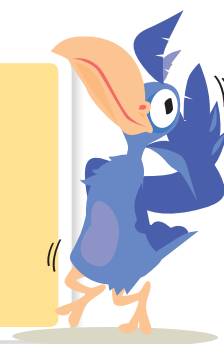
2. Napisz opowiadanie o jednej z Twoich ulubionych szkolnych wycieczek. W opowiadaniu uwzględnij opis swojego ubioru. Wykorzystaj czasowniki z ćwiczenia 1.

W czerwcu zeszłego roku ja i moja klasa 1 b pojechaliśmy na wycieczkę nad morze. Gdy dotarliśmy na plażę, pogoda była wspaniała, było słychać szum fal i nawotywanie mew. Razem z kolegami urządziliśmy konkurs: która zbierze najwięcej muszelek, dostaje dodatkową porcję lodów. Rzuciliśmy się do pracy! Byłam tak zaangażowana, że nie zwracałam uwagi na nic dookoła. Rywalizacja trwała w najlepsze, gdy usłyszałam okrzyk:

– Maja, uważaj!

Było jednak za późno. Zsunęłam się z matej wydmy i chlupnęłam wprost do morza! Znalazłam się w niemących tarapatkach, jednak szybko podptynęłam do brzegu. Na szczęście nic mi się nie stało, ale moje ulubione ubrania były całe przemoczone!

List – forma pisemna, która służy komunikacji między ludźmi. Należy do tak zwanych pism użytkowych. Cechą całej grupy tych wypowiedzi jest zwięzłość, przejrzysty układ graficzny i wykorzystanie gotowych schematów językowych.

1. Gdzie na kopercie wskazujemy nadawcę, a gdzie adresata? Wskaż na rysunku. Połącz pozostałe elementy listu z ich nazwami.

The diagram shows an envelope with the following text:

Nad. Jolanta Jerzyk
ul. Pszczela 8 m. 22
31-927 Kraków

Sz. P. Jan Nowakowski
ul. Miodowa 16 m. 5
76-200 Stupsk

Labels on the right side of the envelope:

- kod pocztowy
- miejsowość
- numer domu
- ulica
- numer mieszkania

Legend:

- Nadawca** to osoba, która wysyła list.
- Adresat** to osoba, do której wysyłamy list.

2. Przy adresowaniu koperty często posługujemy się skrótami. Dopasuj każdy z nich do jego znaczenia.

m.	●	→	●	nadawca
Nad.	●	→	●	ulica
Sz.P.	●	→	●	osiedle
os.	●	→	●	mieszkanie
ul.	●	→	●	Szanowna Pani, Szanowny Pan, Szanowni Państwo
Kol.	●	→	●	koleżanka, kolega

1. Wyobraź sobie, że piszesz list do najlepszej przyjaciółki. Zaadresuj kopertę.

Nad. Zuzanna Bury.....

ul. Morska 7/1.....

20-320 Gdynia.....

Kol. Basia Michatek.....

ul. Chmurna 9/12.....

32-101 Pszczyna.....

Pisząc list, musimy pamiętać, aby wszystkie zwroty do adresata - przez grzeczność - zapisywać wielką literą.

Jak zapisać datę?

Najpierw podajemy dzień, później miesiąc, a następnie rok. Możemy to zrobić na kilka sposobów, zapisując nazwę miesiąca:

- cyframi arabskimi: 10.06.2024 r.
- cyframi rzymskimi: 10 VI 2024 r.
- słownie: 10 czerwca 2024 r.

2. Uzupełnij list zwrotami osobowymi.

Kraków, 12.08.2024

Kochany Maćku!

Jak mijają Ci wakacje? Mam nadzieję, że równie wesoło jak mi z rodzicami nad morzem, jest cudownie! Całe dni spędzam z nimi na plaży.

Szukam muszelek, kilka przywiozę specjalnie dla Ciebie. Poznałem Wojtka, mieszka razem z dziadkami w domku obok naszego. Dużo mu o Tobie opowiadam. Mam nadzieję, że kiedyś uda nam się spotkać we trzech i pograć w piłkę.

Z tego, co pamiętam, miałeś wybrać się z rodzicami w góry. Liczę na to, że wszystko mi opowiesz - czekam na Twój list!

Pozdrawiam Cię serdecznie!

Janek

GREG

WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

www.greg.pl

1. Przeczytaj list i znajdź w nim błędy. Zakreśl je.

ola!

14.06

brak miejscowości i roku

Bardzo długo się nie widziałyśmy! Mam nadzieję, że u ciebie wszystko w porządku. Dobrze byłoby móc się spotkać, prawda? Zbliżają się wakacje, więc postanowiłam napisać do ciebie list z pewnym pytaniem. Moja kochana babcia jadzia mieszka niedaleko twojej miejscowości. Może zechciałabyś przyjechać do Mnie na kilka dni, kiedy będę spędzać u Niej wakacje?

U babci jest super! Ma kotki, psa, kury i dwie świnki. Będziemy chodzić po łąkach, zbierać kwiaty i jeść truskawki prosto z krzaczka. Serdecznie pozdrawiam ciebie i twoją rodzinę. Niecierpliwie czekam na odpowiedź.

brak podpisu

GREG

WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

www.greg.pl

1. Przepisz poprawnie list z poprzedniej karty. Pamiętaj o akapitach.

Kraków, 14.06.2023 r.
miejsce i data

Olu!
zwrot do adresata

Bardzo długo się nie widziałyśmy! Mam nadzieję, że u Ciebie wszystko w porządku. Dobrze bytoby móc się spotkać, prawda?

Zbliżają się wakacje, więc postanowitam napisać do Ciebie list z pewnym pytaniem. Moja kochana babcia Jadzia mieszka niedaleko Twojej miejscowości. Może zechciałabyś przyjechać do mnie na kilka dni, kiedy będę spędzać u niej wakacje? U babci jest super! Ma kotki, psa, kury i dwie świnki. Będziemy chodzić po łąkach i jeść truskawki prosto z krzaczka.

Serdecznie pozdrawiam Ciebie i Twoją rodzinę. Niecierpliwie czekam na odpowiedź.

Asia
podpis

GREG

WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

www.greg.pl

1. Dokończ list.

Wrocław, 1.06.2023 r.

Drogi *Jaśku* !

Nie uwierzysz, co dziś spotkało mnie w szkole! Było to tak niezwykle wydarzenie, że sam ... nie mam pewności, czy to nie był sen...

Rano wybrałem się do szkoły jak co dnia, niczego nie przeczuwając. Gdy dotarłem na miejsce, przed szkołą panowało wielkie poruszenie. Okazało się, że wszystkie lekcje zostały odwołane i całą szkołą idziemy do wesołego miasteczka. Było naprawdę wspaniale! Pani wyjawiała nam później, że wycieczka została zaplanowana w tajemnicy przez rodziców i nauczycieli, by zrobić nam niespodziankę z okazji Dnia Dziecka.

Faktycznie, to był najlepszy Dzień Dziecka w moim życiu! Mam nadzieję, że Twój był równie ekscytujący!

Pozdrawiam, Stasiek

GREG

WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

www.greg.pl

1. Napisz list, w którym zachęcisz kolegę lub koleżankę do odwiedzenia Twojej okolicy. Wykorzystaj podpowiedzi zawarte w pytaniach.

Gdańsk, 20.06.2023 r.

Droga Maju!

Zbliżają się wakacje, więc mam nadzieję, że w końcu uda Ci się mnie odwiedzić.

Gdańsk to naprawdę wspaniałe miasto.

Myślę, że byłabyś nim zachwycona, mam też masę pomysłów na to, co będziemy robić. Zaczniemy od przejażdżki kotem widokowym, będziemy zwiedzać muzea, przespacerujemy się też po Starym Mieście i Moście Chlebowym. Na koniec odwiedzimy Twierdzę Wistowyskie. No i najważniejsze – będziemy się kąpać w Morzu Bałtyckim, wylegiwać na plaży i zbierać muszelki!

Daj proszę znać, co myślisz o moim pomysle.

Catuję, Ania

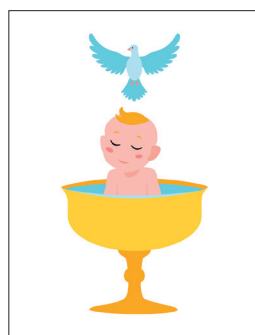
Pamiętaj o elementach, które muszą znaleźć się w liście: miejsce i data, zwrot do nadawcy, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i podpis.

- Gdzie mieszkasz?
- W jakim regionie znajduje się Twoja miejscowość?
- Co Ci się tu najbardziej podoba?
- Czy w okolicy znajdują się jakieś zabytki?
- Jakie atrakcje przyrodnicze są dostępne w tym regionie?

Życzenia i pozdrowienia to wypowiedzi użytkowe, które są wyrazem pamięci o innej osobie. Życzenia przesyłamy z konkretnej okazji, a pozdrowienia na przykład z wakacji.

1. Dopasuj pierwsze strony kartek z życzeniami do fragmentów życzeń ze środka.

Mokrego Dyngusa!

Sto lat!

... i wielu prezentów pod choinką!

... z okazji przyjęcia sakramentu chrztu...

...życzymy Młodej Parze...

2. Wyobraź sobie, że zbliżają się święta Bożego Narodzenia i chcesz napisać życzenia koleżance z klasy. Uzupełnij ich tekst, wpisując wyrazy z ramek w odpowiedniej formie we właściwe miejsca.

Kochana *Asiu* !

Z okazji *Bożego Narodzenia* życzę Ci cudownych chwil spędzonych w gronie *rodziny*, spokoju, *zdrowia* oraz *radości*. Niech nadchodzący *czas* będzie jeszcze lepszy od poprzedniego.

Twój Przyjaciel

zdrowie

Asia

Twoja Przyjaciółka

Twój Przyjaciel

radość

rodzina

Boże Narodzenie

rok

Życzenia powinny zawierać konkretne elementy:

- kto życzy?
- z jakiej okazji?
- data i miejsce.
- komu życzy?
- czego życzy?

1. Życzenia piszemy do różnych odbiorców z wielu odmiennych okazji. Czego innego życzy się cioci z okazji Wielkanocy, a czego innego koledze w dniu urodzin. Napisz jedno i drugie życzenia, pamiętając nie tylko o różnicach w treści, ale też o języku, jakim się posługujesz.

Kochana Ciociu Basiu!

Z okazji Wielkanocy życzę Ci
zdrowia, radości, rodzinnych
świąt i mokrego Dyngusa!

Twój bratanek, Arek

Krzychu!

Dziś Twój wielki dzień! Z tej
okazji życzę radości, góry
prezentów i pysznego tortu!

Twój przyjaciel – Olek

2. Dobrą praktyką jest pisanie życzeń samodzielnie, a nie kopiowanie gotowych wzorów ze stron internetowych. Wskazane jest również wymyślenie czegoś więcej niż tylko „wszystkiego najlepszego”. Postaraj się stworzyć jak najbardziej kreatywne życzenia noworoczne, które prześlesz swojemu przyjacielowi.

Franek! Z okazji nadchodzącego nowego roku życzę Ci samych
słonecznych dni, żeby Twoi rodzice zgodzili się na pieska i żeby
młodsza siostra nie dawata Ci w kość! I wreszcie – dobrego
humoru na cały rok!

1. Wyobraź sobie, że jesteś na wakacjach i chcesz wysłać pocztówkę do wymyślonego przyjaciela. Napisz pozdrowienia i uzupełnij dane adresowe. Spróbuj wymyślić takie nazwy, które kojarzą się z owocami (na przykład ulica Jagodowa lub miejscowość Gruszkowo).

Drogi Maćku!

Tegoroczne wakacje spędzam w Bananówce. To prawdziwy owocowy raj, na każdym kroku możesz tu znaleźć straganiki wypełnione najróżniejszymi owocowymi rarytasami. Już wiem, jaką pamiątkę Ci przywiozę!

*Moc uścisków,
Kasia*

Kol.

Maciej Malinka

ul. Morelska 3/73

10-202 Arbuzówka

2. Które z podanych fragmentów mogłyby znaleźć się na pocztówce? Postaw znaczek X w odpowiednich kółeczkach.

Pamiętaj, że język korespondencji zawsze powinien być dostosowany do okazji i odbiorcy. Języka potocznego możesz użyć, pisząc pozdrowienia dla kolegi. Potocznego, ale grzecznego języka użyjesz w liście do babci, a języka formalnego w podaniu do dyrektora szkoły.

☐ Szanowny Panie Prezesie, zwracam się z uprzejmą prośbą...	☐ Z wyrazami szacunku Jolanta Nowakowska
☒ Ślemy serdeczne pozdrowienia ze słonecznej Chorwacji...	☒ Mocno Was ściskamy Ola i Paweł
☒ Żałuj, że nie ma Cię z nami!	☐ Liczę na rozpatrzenie mojej prośby...

Notatka to skrót lub streszczenie tekstu, które ułatwia zapamiętanie najważniejszych informacji. Notatki można robić na własny użytek, na przykład podczas nauki, lub mogą być one przeznaczone dla konkretnego odbiorcy. Przykładami takich notatek są **notatki encyklopedyczne** przypominające hasła z encyklopedii lub **notatki informacyjne**, które wyglądają jak bardzo krótki artykuł prasowy.

1. Przeczytaj notatki wiszące na tablicy w klasie. Dopisz dwie kolejne, pasujące do reszty. Możesz zainspirować się wydarzeniami z Twojej szkoły.

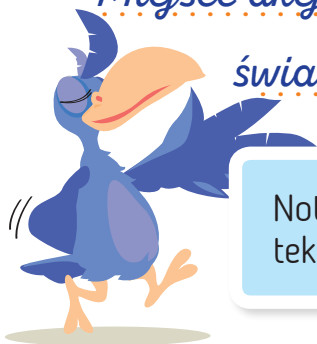

1. Przypomnij sobie ostatnio omawianą lekturę szkolną. Sporządź pisemną notatkę na temat czasu i miejsca akcji.

„Akademia Pana Kleksa” Jana Brzechwy

Czas akcji: kilkumiesięczny pobyt Adasia Niezgódki w szkole pana Kleksa (od września do wigilii Bożego Narodzenia).

Miejsce akcji: Akademia Pana Kleksa przy ulicy Czekoladowej, świat bajek, psi raj, fabryka dziur i dziurek.

Notatki nie muszą mieć formy linearnej (czyli nie muszą być zapisane tekstem ciągłym). Mogą przyjąć **formę graficzną** (schemat, rysunek).

2. Notatkę z poprzedniego zadania przedstaw w formie mapy myśli.

1. Wyobraź sobie, że jesteś reporterem prasowym. Napisz krótką notatkę o odnalezieniu rasowego psa – utytułowanego czempiona, o którego zniknięciu kilka miesięcy temu rozpisywała się prasa.

Jak napisać dobrą notatkę prasową?

- Dobrze przemyśl temat.
- Wybierz tylko najważniejsze informacje, pomij szczegóły.
- Pamiętaj o takich danych jak czas, miejsce, nazwiska.
- Pisz zwięźle i używaj prostego języka.
- Zachowaj obiektywizm – skup się na faktach.
- Postaraj się wymyślić chwytliwy tytuł, by przykuć uwagę czytelnika.

Zefir powrócił!

Dnia 10 października 2020 r. został odnaleziony Zefir – rasowy chart i wielokrotny psi czempion, który kilka miesięcy temu zaginął w niewyjaśnionych okolicznościach. Policji udało się go namierzyć, gdy porywacz psa – Jan K. zgłosił go do konkursu. Mężczyzna usłyszał już zarzuty, a Zefir (cały i zdrowy) powrócił do swej kochającej pani, Malwiny Ochockiej, utytułowanej trenerki psów.

2. Podsumujmy – uzupełnij odpowiednimi słowami definicję notatki.

własny

tekst

krótki

najważniejszy

grafika

odbiorca

Notatka to ..... *krótki* ..... tekst uwzględniający ..... *najważniejsze* ..... informacje na dany temat. Sporządzanie notatek na ..... *własny* ..... użytek ułatwia naukę. Niektóre notatki sporządzamy z myślą o konkretnym ..... *odbiorcy* .....
 Notatki mogą mieć postać ..... *tekstu* ..... lub ..... *grafiki* ..... , na przykład w formie mapy myśli.

Plan wydarzeń można zapisać przy użyciu **równoważników zdań**, np.:

1. Wyprawa władcy i jego rycerzy.
2. Pokonanie smoka przez króla.

Można też użyć **zdań**, czyli posłużyć się czasownikami w formie osobowej, np.:

1. Władca i rycerze wyruszają na wyprawę.
2. Król pokonuje smoka.

Nie mieszaj tych dwóch form!

1. Przeczytaj poniższy plan wydarzeń. Przepisz go, używając równoważników zdań.

1. Zosia pakuje walizki.	4. Rodzina wyrusza na wycieczkę.
2. Dziewczynka spostrzega brak biletu w torebce.	5. Zdenerwowanie Zosi narasta.
3. Zosia ukrywa niepokojący fakt przed rodzicami.	6. Tata ratuje sytuację.

1. *Pakowanie walizek przez Zosię.*

2. *Spostrzeżenie braku biletu w torebce przez dziewczynkę.*

3. *Ukrycie niepokojącego faktu przed rodzicami przez Zosię.*

4. *Wyruszenie rodziny na wycieczkę.*

5. *Narastające zdenerwowanie Zosi.*

6. *Uratowanie sytuacji przez tatę.*

2. Wypisz z planu z ćwiczenia 1 wszystkie czasowniki w formie osobowej.

pakuje, spostrzega, ukrywa, wyrusza, narasta, ratuje

3. Zamień czasowniki z poprzedniego ćwiczenia na bezokoliczniki i wypisz je poniżej.

pakować, spostrzegać, ukrywać, wyruszać, narastać, ratować

1. Napisz krótki plan wycieczki po Twoim ulubionym mieście.

1. Spacer Plantami.

2. Zwiedzanie Wawelu.

3. Spacer nad Wisłą i powrót na rynek.

4. Odpoczynek w kawiarni.

5. Zwiedzanie Sukiennic.

6. Zrobienie pamiątkowego zdjęcia pod Wieżą Ratuszową.

7. Obiad w restauracji.

8. Powrót do domu.

Pamiętaj, by nie mieszać form osobowych i nieosobowych!

2. Na podstawie napisanego przez siebie planu stwórz krótki opis ulubionej atrakcji.

Moim ulubionym miejscem w Krakowie jest Wawel.

Znajduje się tam Zamek Królewski – żeby się do niego dostać, trzeba wejść na Wzgórze Wawelskie.

Na miejscu można zwiedzić zbrojownię, skarbiec koronny, a nawet Apartamenty Królewskie! Zawsze gdy tam jestem, odkrywam coś nowego.

A w poniedziałki wstęp jest bezpłatny! Po zwiedzaniu warto odwiedzić Smoka Wawelskiego – jego rzeźba znajduje się u stóp wzgórza i zjeje najprawdziwszym ogniem!

Wspomnij, dlaczego lubisz to miejsce i co ciekawego można tam zobaczyć. Możesz dodać informacje, jak się tam dostać, czy trzeba kupować bilety itp.

Dialog to rozmowa co najmniej dwóch osób. Aby był poprawnie zapisany, należy użyć właściwych znaków interpunkcyjnych (pauz, czyli -).

Monolog to dłuższa wypowiedź jednej osoby.

Zasady zapisywania dialogu:

1. Każdą wypowiedź zacznij od nowego wiersza, poprzedź ją pauzą (-), zakończ odpowiednim znakiem: kropką, wykrzyknikiem, znakiem zapytania, wielokropkiem.
2. Dodając uzupełnienia dialogowe (komentarze narratora), zapisuj je po kolejnej pauzie.
3. Jeśli wtrącasz komentarz w środek wypowiedzi, wydziel go pauzą z dwóch stron.
4. Jeśli używasz zdania wprowadzającego, postaw po nim dwukropek.

Przykład użycia zasad:

Ania poprosiła koleżankę:
(zasada 4.)

- Pomóż mi, proszę! (zasada 1.)

- Niestety nie mogę -
odpowiedziała ze smutkiem
Zosia. (zasada 2.)

- Myślałam, że mogę na ciebie
liczyć - odparła zdenerwowana
Ania. - W takim razie poproszę
Baśkę. (zasada 3.)

Uzupełnienia dialogowe - zdania dopisane do wypowiedzi bohatera po myślniku. Informują kto i w jaki sposób wypowiedział dane słowa.

1. Dopisz do poniższej rozmowy uzupełnienia dialogowe. Pamiętaj o postawieniu odpowiednich znaków.

- Chciałabyś przyjść do mnie dziś po lekcjach ? - *zapytała Ania.*

- Niestety dziś nie mogę - *odpowiedziała Monika -*

muszę iść z psem do weterynarza.

- Czy to coś poważnego ? - *zapytała Ania.*

- Mam nadzieję, że nie, ale trzeba to sprawdzić - *westchnęła Monika.*

- W takim razie możemy się spotkać jutro - *zapropozowała Ania.*

- Dobrze. Jeśli tylko mój Fafik lepiej się poczuje ! - *zgodziła się koleżanka.*

1. W poniższym tekście znajdź dialog i monolog. Zaznacz je oddzielnymi kolorami.

Tego dnia Emilia szła do szkoły wyjątkowo zwawo. Nie była spóźniona, ale w jej głowie kłębiły się myśli. „Już chyba gorzej być nie mogło!” – rozmyślała. „Po południu wyszłam na spacer z Reksem, jak co dnia. Zapusciliśmy się trochę głębiej w nasz okoliczny brzozowy las – w końcu po całym tygodniu deszczu była piękna pogoda! Kiedy mój pies bawił się w najlepsze, ja wsłuchiwałam się w śpiew ptaków. Trochę się zamyśliłam, ale nagle dojrzałam, że znajdujący się dość daleko ode mnie Reks ma towarzystwo. Mimo że oba psy radośnie merdały ogonkami, trochę się wystraszyłam i ruszyłam w ich kierunku. Chwilę później stałam już po kolana w największej błotnej kałuży, jaką kiedykolwiek widziałam! Wyszłam z niej z najwyższym trudem, przy pomocy właściciela tego drugiego psa, gubiąc przy okazji but. Ale wstyd! No i oczywiście to musiał być on – Olek, ten Olek! Dobrze, że chociaż mam się komu zwierzyć...” – pocieszała się w duchu. Emilka westchnęła i zaczęła iść jeszcze szybciej.

Kiedy dziewczyna wpadła do szatni, od razu wypatrzyła w tłumie Magdę, swoją najlepszą przyjaciółkę.

– Madzia, cześć! Słuchaj...

– Hej, Emi! Spokojnie! Najpierw muszę zadać ci ważne pytanie.

– Tak? Czy coś się stało? – zapytała Emilka z lekkim niepokojem.

– Nie, ale muszę wiedzieć, czy to dziś jest klasówka z matematyki – odparła Magda.

– Jestem pewna, że to dopiero za tydzień!

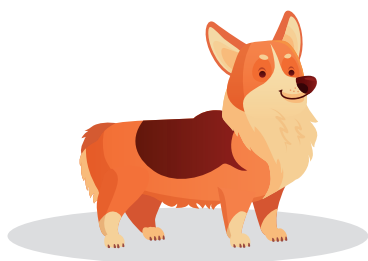
– Kamień z serca, na szczęście pomieszałam daty. Teraz zamieniam się w słuch.

– Nie uwierzysz, ale wczoraj był najgorszy dzień mojego życia... – zaczęła wzburzona Emilia.

Po chwili Magda знаła już całą historię.

– No cóż, teraz przynajmniej twój ukochany wie, że istniejesz! – skomentowała ze śmiechem Magda.

Emilia nie zdążyła okazać swojego oburzenia żartem przyjaciółki – bezlitosny dzwonek zawołał je na lekcję matematyki.

monolog

dialog

Pamiętaj: dialog to zapis rozmowy przynajmniej dwójki ludzi. Monolog to wypowiedź jednej osoby.

1. Uzupełnij dialog zwrotami, które będą pasować do jego treści.

- Dzień dobry, chciałbym kupić bilet na pociąg do Warszawy – zaczął Janek po podejściu do okienka.
- Dzień dobry, *... czy chodzi o konkretny pociąg? ...* – zapytała kasjerka.
- Nie, zależy mi tylko na tym, żeby pociąg odjeżdżał dziś po godzinie 15.
- Mogę zaproponować pociąg pospieszny o 15.07.
- *W porządku, ten będzie idealny – zgodził się Janek.*
- Bilet normalny czy ulgowy? – dopytała pani w okienku.
- Ulgowy poproszę.
- *Proszę pamiętać o zabraniu dokumentów – przypomniała kasjerka.*
- Będę miał dokumenty przy sobie – zapewnił Janek. – Ile płacę?
- Trzyście złotych i pięć groszy – powiedziała kasjerka z uśmiechem.
- *Zapłacę gotówką. Dziękuję i życzę miłego dnia – pożegnał się chłopek.*
- *Dziękuję i wzajemnie – odpowiedziała pani w okienku.*

2. Zapisz dialog z poprzedniego zdania w formie opisu.

Janek po podejściu do kasy przywitał się i powiedział, że chciałby kupić bilet na pociąg do Warszawy. *Kasjerka zapytała, czy chodzi o jakiś konkretny pociąg, a chłopek odpowiedział, że zależy mu na tym, żeby pociąg odjeżdżał dziś po godzinie 15. Kasjerka zaproponowała połączenie o 15.07. Janek zgodził się, a pani zapytała, czy chce bilet normalny czy ulgowy. Janek poprosił o ulgowy, a kasjerka przypomniała o zabraniu dokumentów. Janek zapewnił, że będzie je miał przy sobie i zapytał, ile płaci. Kasjerka podała kwotę, Janek zapłacił gotówką i życzył kasjerce miłego dnia, a ona odwzajemniła życzenia.*

1. Znajdź w wykreślanke jak najwięcej czasowników, których używamy, pisząc dialog. Wypisz je. Potrafisz wymyślić inne czasowniki? Dopisz je!

W	D	F	W	O	Z	N	A	J	M	I	Ł	J	Z	A
Y	D	G	H	H	S	A	M	F	M	A	Ł	G	A	H
S	A	F	G	L	A	G	A	E	K	I	O	M	P	A
Z	E	P	O	W	I	E	D	Z	I	A	Ł	T	Y	F
E	P	G	D	L	E	T	D	J	E	G	O	V	T	R
P	E	I	P	G	E	P	T	F	E	R	H	S	A	G
T	E	N	A	G	U	K	R	Z	Y	K	N	Ą	Ł	T
A	B	R	R	Z	E	K	Ł	T	V	U	V	S	C	E
Ł	B	Ł	Ł	O	S	T	W	I	E	R	D	Z	I	Ł

Słowa z wykreślanek: powiedział, odpart, rzekł, zapytał, oznajmił, wyszeptał, krzyknął, stwierdził

*wyszeptał, powiedział, odpart, rzekł, oznajmił,
krzyknął, zapytał, burknął, wymamrotał, westchnął, wy-
jąkał, wrzasnął*

2. Wstaw do dialogu właściwe znaki interpunkcyjne.

- Olu, podejź do mnie proszę.
- Tak, mamó?
- Nie chcesz mi o czymś powiedzieć? zapytała mama, chowając coś za plecami.
- Nic sobie nie przypominam - odparła lekko zawstydzona dziewczynka i uśmiechnęła się niewinnie.

1. Napisz krótkie opowiadanie o tym, co mogło doprowadzić do tego zdarzenia, które jest przedstawione na ilustracji. Spróbuj w opowiadaniu uwzględnić dialog.

Pamiętaj, opowiadania są z reguły jednowątkowe, czyli opisują jedno ważne wydarzenie i związane z nim okoliczności.

Jak co niedzielę w parku spotkały się dwie najlepsze przyjaciółki:

Ania i Gosia. Podczas gdy mamy piły kawę, nagle podbiegli ich synowie: Tomek i Kajtek. Tomek wyglądał na zmartwionego. Kajtek był wyraźnie rozżalony. Zdziwione mamy zapytały:

– Chtopaki, co się dzieje? Czyżbyście się pokłócili?

Z początku nie chcieli nic wyjaśniać, aż Kajtek w końcu krzyknął:

– Tomek zapomniał o moich urodzinach i umówił się z Maćkiem!

Zdziwione mamy popatrzyły po sobie i wybuchnęły śmiechem. Po chwili mama Gosia wyjaśniła:

– Kajtku, chcieliśmy to zachować w tajemnicy, ale w tej sytuacji chyba muszę ci powiedzieć. W twoje urodziny zaplanowaliśmy wyjście do kina, Tomek nie chciał zepsuć ci niespodzianki.

Ostąpiaty Kajtek popatrzył na kolegę i po chwili też roześmiał się na całego. Wszystko dobrze się skończyło.

Ogłoszenie to krótka forma wypowiedzi, mająca na celu poinformowanie kogoś o czymś, ogłoszenie czegoś. Powinno być zwięzłe i łatwe do zrozumienia. Ogłoszenie nie ma konkretnego adresata.

Może dotyczyć różnych spraw: kupna, sprzedaży, zagubionych i znalezionych przedmiotów. Powinno zawierać dane, które pozwolą zidentyfikować na przykład zgubiony przedmiot lub zaginione zwierzę, oraz dane kontaktowe.

1. Przeczytaj poniższe ogłoszenia i zastanów się, jakich informacji w nich brakuje. W liniach wypisz, co można dopisać do każdego z nich.

Wynajmę dom

100 m², malownicza okolica, atrakcyjna cena.
Proszę o kontakt telefoniczny.

– dane kontaktowe .....

– cena i szczegółowy opis domu .....

– adres .....

Znaleziono kluczyki

Wczoraj znaleziono kluczyki do samochodu.
Do odbioru w sklepie.

– adres sklepu .....

– miejsce znalezienia kluczyków .....

– data .....

Zaginął kotek

Wczoraj zaginął mały rudy kotek.
Na znalazcę czeka nagroda.

– dane kontaktowe .....

– godzina i okoliczności zaginięcia .....

– szczegółowy opis kotka .....

SPRZEDAM

Sprzedam nowe rolki. Cena do negocjacji.

– dane kontaktowe .....

– opis rolek .....

– cena wyjściowa .....

1. Ułóż fragmenty we właściwej kolejności tak, aby powstało prawidłowe ogłoszenie.

pies rasy labrador. Jest średniej wielkości,

a drugie brązowe.
Ma na imię Azor.

ZAGINAŁ PIES!

ma złotą sierść i czerwoną obrozę.
Jego znak

Dla uczciwego znalazcy przewidziana

12.05.2022 roku w okolicy Osiedla
Kolorowego zaginał

nagroda.
Proszę o kontakt
- Joanna Nowak, tel. 111-555-111.

charakterystyczny to jedno
oko niebieskie,

ZAGINAŁ PIES!

12.05.2023 roku w okolicy Osiedla Kolorowego zaginał pies rasy
labrador. Jest średniej wielkości, ma złotą sierść i czerwoną obro-
zę. Jego znak charakterystyczny to jedno oko niebieskie, a drugie
brązowe. Ma na imię Azor.

Dla uczciwego znalazcy przewidziana nagroda.

Proszę o kontakt - Joanna Nowak, tel. 111-555-111.

2. Uzupełnij ogłoszenie niezbędnymi informacjami.

We wtorek ..... 16.04, o godz. 15.00 ..... na terenie ..... szkoły .....

(w hali sportowej) ..... znaleziono ..... pomarańczowy zegarek .....

Jest do odebrania ..... w kantorku pana sprzątającego .....

Przewodniczący Samorządu ..... uczniowskiego .....

Każde ogłoszenie powinno zawierać konkretne informacje:

- jeśli dotyczy jakiegoś wydarzenia, należy podać jego czas i miejsce, organizatora oraz inne dodatkowe informacje, jeśli istnieje taka potrzeba (na przykład cenę biletów),
- jeśli ogłoszenie dotyczy zgubienia lub znalezienia jakiegoś przedmiotu, należy dokładnie go opisać i podać jego cechy charakterystyczne,
- jeśli to Ty piszesz ogłoszenie, pamiętaj o podaniu wszystkich niezbędnych danych kontaktowych.

1. Zastanów się, czy posiadasz coś zbędnego, co można sprzedać, by przydało się komuś innemu. Napisz ogłoszenie sprzedażowe. Pamiętaj o niezbędnych informacjach!

SPRZEDAM APARAT

Sprzedam maty aparat cyfrowy. Używany, ale w bardzo dobrym stanie. Jedyne na obudowie ma matą rysę.

Cena: 70 zł (można negocjować). Dorzucam etui gratis.

Kontakt: Malwina Zajac, tel. 620-300-001.

2. Wybierz jeden z przedmiotów i napisz ogłoszenie informujące o jego zaginięciu.

ZAGUBIONE KLUCZE

Dnia 15.07.2023 r. w okolicy sklepu Butka z masłem (ul. Miodowa) zgubiono klucze. Klucze mają przypięty brelok w kształcie domu. Ma on wartość sentymentalną. Dla znalazcy przewidziana nagroda. Proszę o kontakt: Marian Zajac, tel. 720-500-002.

1. Napisz ogłoszenie dotyczące kursu samoobrony, jaki ma odbyć się w Twojej szkole. Skorzystaj z szablonu i pamiętaj o wszystkich niezbędnych informacjach.

Miejsce na rysunek lub zdjęcie

SZKOŁA WALKI SAMURAJ

KURS SAMOOBRONY DLA KAŻDEGO

Nagłówek

Treść ogłoszenia

W przyszły czwartek (15.05) w naszej szkole odbędzie się kurs samoobrony, organizowany przez Szkołę Walki Samuraj. Na kursie poznamy podstawowe techniki samoobrony i dowiemy się, jak zachować się w niebezpiecznych sytuacjach. Zajęcia poprowadzi trener Szymon Wołski i potrwać od trzeciej do siódmej godziny lekcyjnej. Wymagany strój sportowy. Obowiązkowe zapisy u przewodniczących klas. Serdecznie zapraszamy i do zobaczenia!

Podpis nadawcy / dane kontaktowe

*Przewodnicząca Samorządu Uczniowskiego
Gabriela Nowak*

1. Przeczytaj poniższy tekst i wypisz podane w ramkach wyrazy w puste miejsca.

Spółdzielnia mieszkaniowa „Twój dom”

zawiadamia mieszkańców lokali o numerach od 50 do 59 z klatki V bloku przy ulicy Kalinowej 5 o możliwych przerwach w dostawie energii elektrycznej i gazu w dniach 5–15 maja 2022 r. w godzinach od 10:00 do 15:00. Zaistniała sytuacja jest spowodowana koniecznymi naprawami instalacji.

Przepraszamy za niedogodności.

Z wyrazami szacunku

Piotr Piątkowski (prezes)

Specjalnym typem ogłoszenia jest ..... *zawiadomienie* ..... . Ma taką samą strukturę jak ..... *ogłoszenie* ..... , jednak może (ale nie musi) być skierowane od konkretnego ..... *adresata* .....

adresata

ogłoszenie

zawiadomienie

2. Przeczytaj ogłoszenie napisane przez Ciebie na stronie 34 i definicję, jaka powstała w zadaniu powyżej. Czy Twoje ogłoszenie można zaklasyfikować jako zawiadomienie? Zapisz krótką odpowiedź na to pytanie.

Mojego ogłoszenia ze str. 34 nie można zaklasyfikować jako zawiadomienia – nie ma oficjalnego charakteru i konkretnego odbiorcy.

Netykieta to zbiór zasad obowiązujący w internetowej komunikacji. Za łamanie jej zasad można na przykład zostać zgłoszonym do administratora lub stracić dostęp do strony, serwisu, grupy, forum.

1. Przeczytaj znajdujące się poniżej zasady netykiety. Cztery z nich zostały sformułowane niepoprawnie. Znajdź je, skreśl i przepisz w linijkach poniżej.
1. ~~Obrażaj swoich rozmówców.~~
  2. Nie podawaj się za kogoś, kim nie jesteś.
  3. Używaj kulturalnego języka.
  4. ~~Nie ukrywaj adresów e-mail innych osób, kiedy wysyłasz maila do wielu odbiorców.~~
  5. Nie umieszczaj zdjęć bez zgody osób, które się na nich znajdują.
  6. ~~Pisz do ludzi, którzy sobie tego nie życzą.~~
  7. Nie publikuj treści, które nie należą do Ciebie.
  8. Nie podawaj informacji o Twojej rodzinie.
  9. ~~Rozsyłaj niechciane linki do stron internetowych.~~
  10. Nie pisz, używając ciągle samych wielkich liter.
  11. Nie prowokuj kłótni.

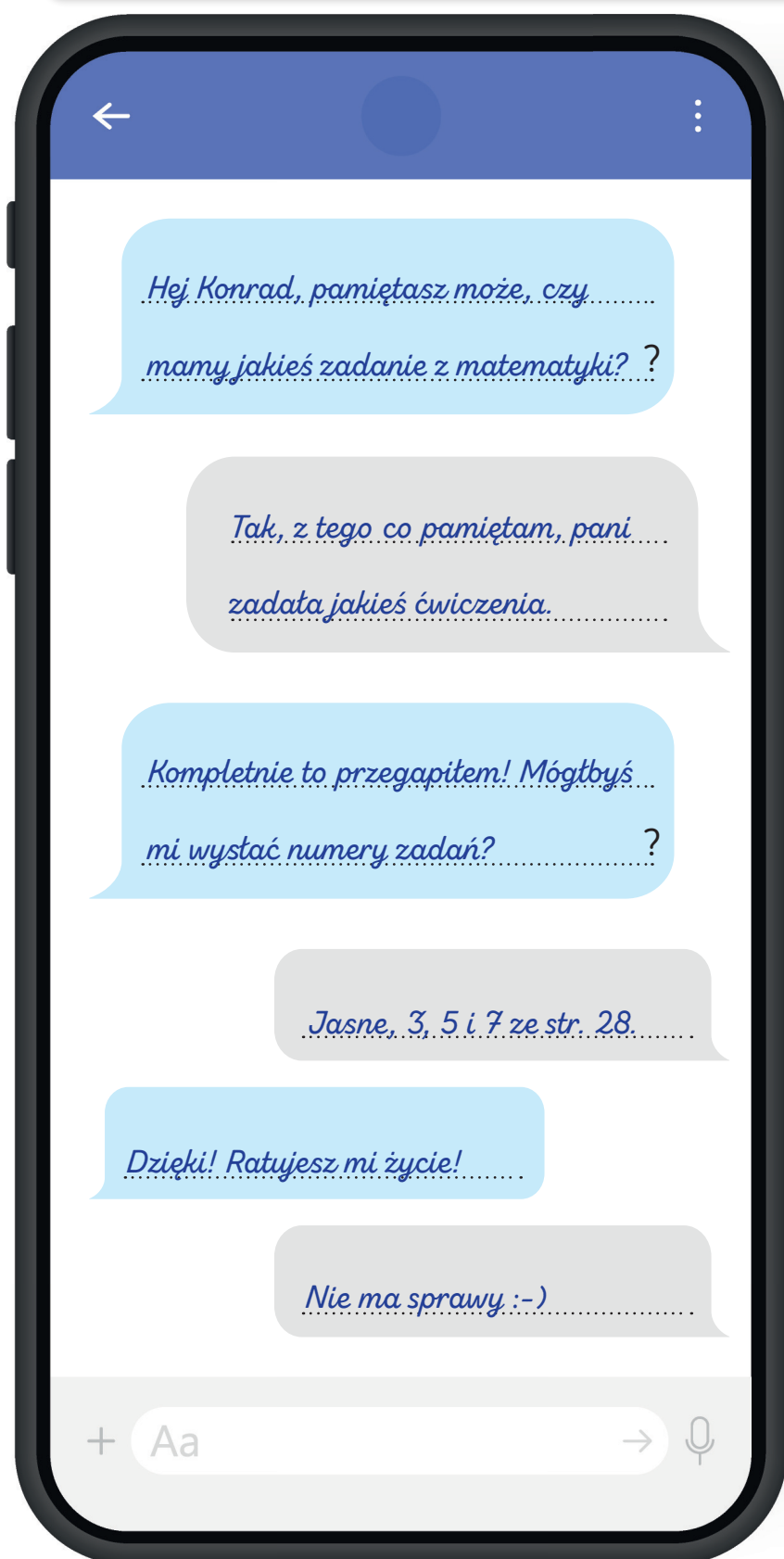
1. Nie obrażaj swoich rozmówców.

4. Ukrywaj adresy e-mail innych osób, kiedy wysyłasz maila do wielu odbiorców.

6. Nie pisz do ludzi, którzy sobie tego nie życzą.

9. Nie rozsyłaj niechcianych linków do stron internetowych.

SMS to krótka informacja wysyłana za pomocą telefonu komórkowego.

1. Wyobraź sobie, że Twój przyjaciel nie zapisał, które zadania z matematyki należy wykonać w domu – dlatego napisał do Ciebie wiadomość SMS. Zastanów się, jak mogłaby wyglądać wasza rozmowa i uzupełnij okienka.

Cześć Olek! Mógłbyś mi napisać, co trzeba przynieść na plastykę? Dzięki!

E-mail, czyli list elektroniczny, powinien zawierać podobne elementy jak tradycyjny list, czyli wstęp, rozwinięcie, zakończenie oraz pożegnanie i podpis.

1. W podanym poniżej e-mailu zakreśl różnymi kolorami poszczególne jego części wymienione w definicji powyżej.

Nowa wiadomość

← → ↻ ☆ ☰

Do   Ciocia Basia

Temat   Prezent dla Rodziców

Droga Ciociu Basiu!

Mam nadzieję, że u Ciebie wszystko w porządku! Kontaktuję się z Tobą w pewnej ważnej sprawie.   *wstęp*

Moi rodzice za kilka miesięcy będą obchodzili 20. rocznicę ślubu. W związku z tym chciałabym przygotować dla nich wyjątkowy prezent – album z ich zdjęciami z dzieciństwa. Jestem pewna, że masz w swoich zbiorach fotografie z młodzińskich lat mojej mamy. Byłabym niezwykle wdzięczna, gdybyś mogła mi ich użyczyć, bym zrobiła kopie.   *rozwinięcie*

Mam nadzieję, że podoba Ci się mój pomysł i będziesz w stanie mi pomóc.   *zakończenie*

Serdecznie Cię pozdrawiam i czekam na odpowiedź!   *pożegnanie*

Zosia   *podpis*

📎 🖼️ 😊 🔍 Wyślij

Pisząc maila, warto **podzielić go na segmenty** (tak jak list dzielimy na akapity) – dzięki temu będzie bardziej czytelny.

2. Na podstawie e-maila z poprzedniego zadania napisz wiadomość SMS. Zastanów się, czy pisząc SMS, musisz podawać od razu wszystkie rozbudowane informacje.

Hej Ciociu! Niedługo rocznica ślubu rodziców, pomyślałam, że przygotuję dla nich album ze zdjęciami. Czy masz jakieś stare fotografie? Będę wdzięczna za pomoc!

1. Uporządkuj fragmenty listu, nazwij je. Spróbuj powiedzieć, po czym można rozpoznać poszczególne części listu.

6 Przemyśl, Wujku, to wszystko i daj mi znać, co postanowiłeś. Z niecierpliwością będę oczekiwać wiadomości od Ciebie.

5 Mam nadzieję, że pamiętasz, Kochany Wujku, ale przy okazji naszej rozmowy coś mi obiecałeś. Czy oferta miesięcznych wakacji w Twoim leśnym gospodarstwie jest aktualna? Wiem, że ciocia Alina wyjeżdża do sanatorium, więc z chęcią dotrzymam Ci towarzystwa – pomogę we wszelkich pracach, i tych leśnych, i domowych.

2 Drogi Wujku,

7 Wiele serdeczności i dla cioci życzenia szybkiego powrotu do zdrowia przesyła Łukasz

3 bardzo dawno się nie widzieliśmy! Cały czas pamiętam jednak naszą ostatnią rozmowę – muszę przyznać, że dała mi do myślenia.

1 Kartuzy, 26 czerwca 2013 r.

4 Nie od razu byłem w pełni przekonany, że masz rację, ale teraz już wszystko rozumiem. Obiecałem Ci, że moja średnia będzie wynosić co najmniej 4,0, a ostatecznie na koniec roku osiągnąłem aż 4,3! Lepiej się zorganizowałem, mam dużo motywacji do pracy i poważnie myślę o swojej przyszłości. Marzę już nawet o kierunku studiów – interesuje mnie ochrona środowiska, chcę studiować coś, co byłoby jednocześnie moją pasją.

1. Napisz list do koleżanki. Wykorzystaj w nim informacje podane w ramce.

wakacje • morze • kolonia • pies
• obroża z numerem telefonu • nagroda • radość

Gdynia, 09.08.2023 r.

Pamiętaj o miejscowości i dacie!

Kochana Natałko!

Do kogo piszesz?

Zgodnie z obietnicą przesyłam list z kolonii nad morzem –
Zaczniij od wstępu.

jest naprawdę cudownie! Codziennie jemy gofry i lody, kąpiemy
się w morzu i wylegujemy na plaży. Raz spotkała mnie niemata
przygoda. Zaintrygowana? Już Ci opowiadam.

Trzy dni temu, gdy graliśmy w zbijaka na plaży, zobaczyłam
Rozwiń, w jakiej sprawie piszesz?
nagle małego pieska. Podeszłam do niego powolutku, bo wyglądał
na przestraszonego. Gdy obwąchiwał mi rękę, zobaczyłam, że na
obroży ma numer telefonu, więc szybciotko pod niego zadzwoni-
tam. Okazało się, że jego pani szukała go od dwóch dni!

Pora na zakończenie!

Gdy przybiegła w te pędy na plażę, radości nie było końca.

Za znalezienie jej ukochanego Pimpka obiecała mi nawet
nagrodę! Wyobrażasz sobie?

Mam nadzieję, że Twój wyjazd też jest udany!

Catuję, Jagoda

Nie zapomnij o podpisie.

Pamiętaj, by zwroty
do adresata zapisywać
wielką literą!

Zaproszenie – krótka forma wypowiedzi pisemnej, którą chcemy zachęcić kogoś do udziału w danym wydarzeniu.

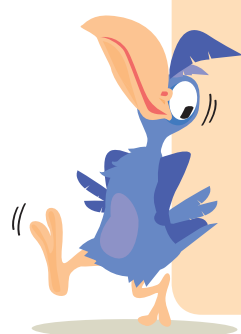
Muszą się w nim znajdować wszystkie niezbędne elementy: **kto** zaprasza? **kogo** zaprasza? **na co** zaprasza? **kiedy** i **gdzie** się to odbędzie? Łatwo zapamiętać tę regułę, korzystając ze schematu dłoni – każdy palec odpowiada jednemu pytaniu.

Do zaproszenia warto także dodać argumenty zachęcające do przybycia na dane wydarzenie.

1. Przeczytaj poniższe zaproszenia i zastanów się, czego w nich brakuje. Na które z pięciu podstawowych informacji odpowiedź nie została udzielona?

Serdecznie zapraszam
Asię Kowalską na moje przyjęcie urodzinowe,
które odbędzie się 12 kwietnia bieżącego roku
o godzinie 16.
Świetna zabawa gwarantowana!

Dyrektor szkoły w Kutnie ma zaszczyt
zaprosić wszystkich nauczycieli na
spotkanie z trenerem personalnym,
które odbędzie się w szkolnej czytelnicy.
Zachęcamy do liczego przybycia!

Dumni rodzice zapraszają
na chrzest święty Aleksandry,
który będzie miał miejsce
w Kościele św. Barbary w Radomiu
14 lipca 2023 roku.
Z niecierpliwością oczekujemy przybycia.

Dyrekcja, Nauczyciele i Uczniowie klas ósmych mają zaszczyt zaprosić
na uroczystość zakończenia roku szkolnego,
która odbędzie się 30 czerwca 2023 roku o godzinie 9.00.
Bardzo prosimy o towarzyszenie nam w tej wyjątkowej chwili.

*kto?
gdzie?*

kiedy?

*o której godzinie?
kogo?*

*kogo?
gdzie?*

Przydatne zwroty:

- Serdecznie / gorąco / uprzejmie zapraszam...
- Z prawdziwą przyjemnością zapraszam...
- Z uczuciem prawdziwej radości...
- W imieniu przyjaciół i własnym...
- Miło mi...
- Pragnę serdecznie...
- Mam zaszczyt zaprosić...
- Przypadł mi w udziale zaszczyt...
- Cieszę się, że mogę...

1. Napisz zaproszenia na podane okazje dla wskazanych adresatów.

a) zaproszenia na imieniny dla cioci

Pragnę serdecznie zaprosić Ciocię Janinkę na

moje przyjęcie imieninowe, które odbędzie się

14 lipca bieżącego roku o godzinie 14.00

w naszym domu przy ulicy Czekoladowej 2.

Będę niesamowicie wdzięczna za przybycie.

Madzia Kowalik

b) zaproszenie dla kolegi na garden party

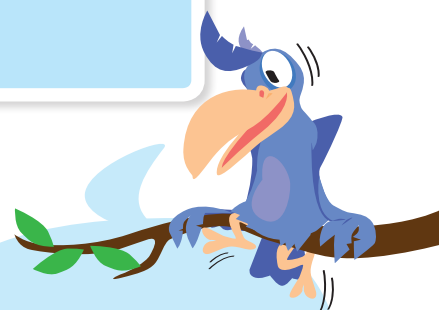
Serdecznie zapraszam Kornela Kozucha na garden party, które

odbędzie się w sobotę 26.06.2023 r. o godz. 16.00 w moim domu

przy ul. Sezamkowej 6. Pyszny poczęstunek i świetna zabawa

gwarantowane!

Gabryś Majewski

Pamiętaj, że styl zaproszenia zależy od odbiorcy, do którego je wysyłasz, oraz okazji, z jakiej zapraszasz.

1. Uporządkuj rozsypane elementy zaproszenia. Przepisz informacje we właściwe miejsca. Zastanów się, na jakie pytanie odpowiada element oznaczony danym kolorem, i uzupełnij tabelkę poniżej.

Mamy zaszczyt zaprosić

Pana Mateusza Szpaka

na wręczenie nagrody Konkursu Literackiego im. Ambrożego Kleksa.

Uroczystość odbędzie się 25 sierpnia bieżącego roku o godzinie 17.00

w sali konferencyjnej Instytutu Literatury przy ulicy Jana Brzechwy 7.

Liczymy na Pańską obecność.

Kapituła Konkursu

na wręczenie nagrody Konkursu Literackiego im. Ambrożego Kleksa.

Pana Mateusza Szpaka

Mamy zaszczyt zaprosić

Kapituła Konkursu

Uroczystość odbędzie się 25 sierpnia bieżącego roku o godzinie 17.00

Liczymy na Pańską obecność.

w sali konferencyjnej Instytutu Literatury przy ulicy Jana Brzechwy 7.

na co?

kiedy?

kogo?

gdzie?

kto?

1. Wyobraź sobie, że organizujesz swojemu najlepszemu przyjacielowi lub najlepszej przyjaciółce przyjęcie urodzinowe. Napisz zaproszenie na tę uroczystość.

*Zapraszam Dawida Matka na urodzi-
nowe przyjęcie Marysi Kaczor. Przyjęcie
odbędzie się w ogródku przy ul. Rey-
monta 2 o godz. 15 dnia 04.07. 2023.
Świetna zabawa gwarantowana!*

Karolina Kotek

2. Skoro Twój przyjaciel lub przyjaciółka ma urodziny, musisz napisać życzenia, które umieścisz na kartce. Postaraj się wymyślić najoryginalniejsze życzenia, jakie tylko potrafisz.

Kochana Marysiu!

*Z okazji Twoich urodzin życzę Ci, żeby
z nieba spadały cukierki, w Twoim domu
zamieszkał mały jednorożec, a pani od
matematyki już nigdy nie zadawała nam
pracy domowej!*

100 lat! – Karola

Pamiętnik – forma wypowiedzi, przy pomocy której piszący przedstawia wydarzenia i wspomnienia, a także wyraża opinie i emocje. Pamiętnik można pisać z perspektywy świadka lub uczestnika wydarzeń.

Cechą charakterystyczną pamiętnika jest to, że jest pisany z pewnej perspektywy czasowej. Dzięki temu autor wypowiedzi może nie tylko zrelacjonować wydarzenia, ale także wyciągnąć z nich wnioski i zająć określone stanowisko. Zapiski w pamiętniku nie muszą być chronologiczne.

1. Przeczytaj dwa wpisy z pamiętnika. Zastanów się, co mogło wydarzyć się dalej, i dopisz kolejny wpis.

14 czerwca, Kraków

Walki o pupila ciągnę dalszy! Zrobiłem specjalną prezentację multimedialną i wystąpiłem przed rodzicami, żeby udowodnić im, że świetnie poradzę sobie z obowiązkami, jakie wiążą się z posiadaniem psa. Na początku nie byłem przekonany, czy odniosłem sukces, ale teraz widzę, że to mógł być przełomowy moment moich starań.

20 czerwca, Kraków

Tego dnia mama po raz pierwszy powiedziała, że być może przygarniemy psiaka! Najpierw skakałem z radości, ale później zrozumiałem, że jest jedno „ale”. Jestem alergikiem, więc mama musi sprawdzić, czy nie mam uczulenia na psią sierść... Nie mam na to wpływu, ale zaraz moje marzenia mogą legnąć w gruzach!

30 czerwca, Kraków

!... udało się! Nie mam alergii na psią sierść!

Mama jeszcze nie wyraziła stuprocentowej

zgody na posiadanie pieska, ale podejrzatem jej

przez ramię, jak ogląda w internecie postanka i zabawki.

Jestem dobrej myśli!

W pamiętniku należy zaznaczyć datę. Dobrze też wspomnieć miejsce, w którym wpis powstał.

Rady dla piszącego pamiętnik:

- pisz w 1. osobie liczby pojedynczej,
- pisz subiektywnie, ważne są Twoje emocje i odczucia,
- używaj języka typowego dla Ciebie – może to być język potoczny lub gwara szkolna,
- dbaj o staranność zapisu i nie popełniaj celowych błędów.

1. Napisz kilka wpisów do własnego pamiętnika. Możesz opisać wydarzenia, które przydarzyły Ci się w przeszłości (jeśli dobrze je pamiętasz) lub zaczekać i wracać do tej karty co kilka dni.

15 kwietnia, Pcim Dolny

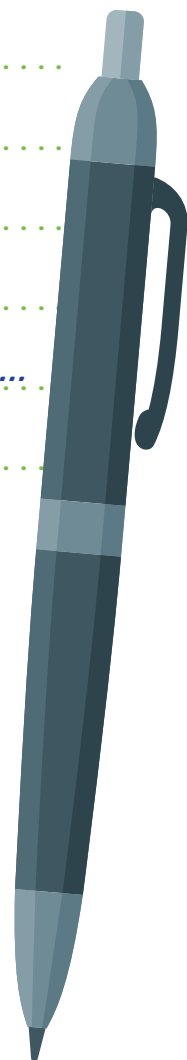
Katastrofa! To był najgorszy dzień mojego życia! Zbierałam się na odwagę cały tydzień, żeby zagadać do Wojtka i kiedy w końcu podeszłam do niego na przerwie, przeszedł koto mnie jak gdyby mnie tam nie było! Mam ochotę zapaść się pod ziemię!

20 kwietnia, Pcim Dolny

Ta sytuacja nie daje mi spokoju... Dlaczego mnie zignorował? Myślałam, że to porządny chłopak! Nie mogę tego tak zostawić...

22 kwietnia, Pcim Dolny

Wszystko jasne! Ależ ja byłam głupia! Zdobyłam się na rozmowę z Wojtkiem i okazało się, że... naprawdę mnie nie widział! Wojtek jest krótkowidzem, a tego dnia oddał okulary do naprawy. Kiedy mi to powiedział, nie mogłam powstrzymać śmiechu. I przegadaliśmy całą przerwę...

Dziennik to podobnie jak pamiętnik forma osobistej notatki. Różni się od pamiętnika tym, że zapiski w dzienniku powinny być prowadzone codziennie i ułożone chronologicznie. Nie ma więc w nim przemyśleń z perspektywy czasu.

1. Wciel się w podane postacie i napisz kartki z ich dziennika.

Kapitan pirackiego statku

niedziela, 12 maja 1650 rok

Dziś pierwszy dzień na pełnym morzu po pobycie na Diamentowej Wyspie...

Nie obyło się bez przeszkód – tubylcy odkryli naszą obecność w najmniej dogodnym momencie. Ładowaliśmy właśnie na statek skrzynie pełne diamentów i innych drogocennych kamieni, gdy usłyszeliśmy dzikie okrzyki i wywiązała się bijatyka. Udało nam się uciec, a kilka godzin temu zgubiliśmy pościg. Zobaczymy, na jak długo...

Królowa Kraju Wiecznej Wiosny

poniedziałek, 8 kwietnia 1309

Dziś wydarzyła się niemata rzecz... Jak co roku zorganizowaliśmy Kwietniowe Święto – były tańce, śpiew i oczywiście najważniejszy punkt programu: konkurs na najdorodniejszego żonkila. I wtedy, podczas prezentacji, królewska sadzonka po prostu... zwiędła! Moi poddani wpadli najpierw w ostupienie, a później rozbiegli się z krzykiem. Mam jak najgorsze przeczucie... Czy to ta jesień czy zima, o której tyle mówią przybysze z za morza...?

Podziękowanie to krótka forma wypowiedzi pisemnej służąca do wyrażania wdzięczności za coś wobec drugiej osoby.

1. Jakie elementy można znaleźć w podziękowaniu? Pokoloruj ramki z nazwami tych elementów odpowiednimi kolorami.

Z całego serca składamy podziękowania

Pani Dyrektor Joannie Adamskiej

za umożliwienie zorganizowania zawodów sportowych w naszej szkole.
Dziękujemy za wsparcie i każde dobre słowo, które mobilizowało nas do pracy.

Z wyrazami wdzięczności

Uczniowie klasy 8B

zakończenie

powód podziękowań

podpis

wprowadzenie

adresat podziękowań

2. Połącz wyrażenia tak, aby stworzyły synonimy słowa „dziękować”.

składać • wdzięczność
wyrażać • wdzięcznym
być • podziękowania

Pamiętaj: synonimy to wyrazy mające takie samo znaczenie.

3. Podkreśl zwroty, których można użyć w podziękowaniach.

z wyrazami wdzięczności • do zobaczenia • z wyrazami szacunku •
pragnę wyrazić wdzięczność • pozdrawiam • składam podziękowania •
jestem wdzięczna • gratuluję • zwracam się z prośbą •
proszę przyjąć wyrazy wdzięczności • dzięki • witam

1. Kto mógł kierować te podziękowania i do kogo? Połącz podziękowania z ich nadawcą i odbiorcą.

1. organizatorzy

A. przyjaciel

2. solenizant

B. wychowawczyni

3. laureat

C. uczestnicy

4. przyjaciel

D. jury

5. uczniowie

E. goście

3 Bardzo dziękuję Państwu za przyznanie mi nagrody. D

5 Dziękujemy Pani za opiekę nad naszą klasą. B

1 Serdecznie dziękujemy za udział w naszej uroczystości. C

4 Jestem Ci wdzięczny za pomoc w trudnych chwilach. A

2 Pragnę Wam serdecznie podziękować za wspaniałe prezenty. E

2. Zastanów się, w jakich jeszcze sytuacjach można kierować do kogoś oficjalne podziękowania. Może przypominasz sobie jakieś sytuacje z własnego doświadczenia? Opisz jedną z nich.

*W zeszłym roku nasza drużyna wygrała bieg sztafetowy na co-
rocznym Międzyszkolnym Turnieju Sportowym. Z tej okazji wrę-
czyliśmy naszemu trenerowi kartkę z podziękowaniami za przy-
gotowanie nas do turnieju, był bardzo wzruszony.*

3. Jak można komuś dziękować? Wypisz przysłówki, którymi możesz to wyrazić, na przykład gorąco dziękować.

szczerze, uniesienie, serdecznie, bardzo, najmocniej

1. Zredaguj tekst własnych podziękowań. Wczuj się w sytuację i dostosuj je do podanych okazji:

a) podziękowanie dla trenera, który przygotował zwycięskiego zawodnika do mistrzostw

Kochany Trenerze, jestem Ci niezmiernie wdzięczny za trud

i wysiłek, który włożyłeś w przygotowanie mnie do mistrzostw.

Po stokroć dziękuję – bez Ciebie by się nie udało!

b) podziękowanie dla lekarza, który z wyjątkowym poświęceniem dbał o pacjenta leżącego w szpitalu

Szanowny Panie Doktorze, z całego serca dziękuję za Pański

trud i poświęcenie, które pomogły mi dojść do zdrowia. Dzięki

Panu stanąłem na nogi.

c) podziękowania od autora książki dla osób, dzięki którym mógł ją napisać

Pragnę podziękować mojej kochanej żonie Anecie, rodzicom

i mojemu agentowi literackiemu Piotrowi – bez Was ta książka

nie byłaby możliwa.

2. Uporządkuj poszczególne części podziękowania – w jakiej kolejności powinny zostać zapisane?

4 treść

5 podpis nadawcy

2 adresat podziękowań

3 powód podziękowań

1 miejscowość i data

Opisując osobę, należy uwzględnić jej **portret fizyczny** (wzrost, budowę ciała, kształt twarzy, jej rysy, kolor włosów, oczy, nos, usta itd.) oraz **postawę, ruchy, ewentualnie przejawy osobowości**, takie jak uśmiech, gniew, zniecierpliwienie, pewność siebie.

Pamiętaj o zasadzie „od ogółu do szczegółu” – najpierw pisz o tym, co widać na pierwszy rzut oka, dopiero potem o mniej znaczących detalach.

1. W wykreślanke znajdź jak najwięcej cech wyglądu.

G	W	U	B	R	U	N	E	T	K	A	K	L	O	K	I	Y	M	G	S	A	P	Y	T
N	Y	R	J	U	E	K	C	Ś	M	E	P	F	M	S	T	M	A	G	O	T	R	K	Ę
I	S	J	R	M	F	R	I	G	C	H	U	D	Y	E	U	F	Ł	C	K	F	O	F	G
S	O	E	U	I	D	U	C	K	W	T	L	J	U	P	R	N	E	E	Z	J	S	U	I
K	K	U	Z	A	C	D	U	Ż	E	E	C	R	G	E	Y	N	Z	I	G	O	T	Y	P
I	I	J	S	N	H	E	O	K	E	S	H	Y	Ę	Q	O	K	R	Ą	G	Ł	E	C	W
G	H	A	W	A	D	Y	Ż	E	A	K	N	R	S	Z	W	I	Ń	J	A	W	Ę	T	H
D	U	G	R	Z	Y	W	K	A	I	W	Y	C	T	F	B	Z	I	H	J	N	L	J	B
Ł	Y	K	R	Ę	C	O	N	E	T	P	N	X	E	T	K	Ł	N	J	T	I	C	A	P
U	S	P	K	R	Ó	T	K	I	E	T	S	R	A	F	Ą	Ó	I	C	B	R	Z	B	U
G	I	F	I	L	I	G	R	A	N	O	W	Y	Ś	Y	B	T	E	Q	L	Y	P	E	C
I	Z	U	K	W	A	D	R	A	T	O	W	A	U	Ć	L	I	B	Ł	O	U	O	L	O
E	G	X	D	Z	Q	Y	T	F	R	J	P	I	W	N	E	F	I	E	N	F	C	P	Ł
N	Z	I	E	L	O	N	E	O	E	G	V	T	A	Ę	G	K	E	A	D	A	I	K	O
T	I	W	T	W	Y	S	P	O	R	T	O	W	A	N	Y	S	S	D	Y	P	Ą	O	W
J	M	J	W	L	O	O	W	A	L	N	A	Ń	U	P	K	M	K	D	N	O	G	O	A
A	I	T	X	K	O	P	V	R	F	V	P	M	D	R	K	U	I	J	R	H	Ł	R	T
Q	I	H	M	I	G	D	A	Ł	O	W	E	A	D	A	P	I	E	G	O	W	A	T	A

Słowa z wykreślanek: wysoki, niski, wysportowany, pulchny, filigranowy, chudy, tęgą, blondyn, brunetka, rude, kręcone, proste, gęste, krótkie, długie, owalna, kwadratowa, podługą, pługowata, pucyfowata, pucyfowata, rumiana, zielone, migdałowe, piwne, niebieskie, okrągłe, małe, duże

2. W wykreślanke powyżej zakresł odpowiednimi kolorami: określenia budowy i postawy kolorem **żółtym**, określenia odnoszące się do włosów i fryzury kolorem **niebieskim**, określenia, których można użyć do opisu twarzy – na **zielono**, określenia odnoszące się do oczu na **różowo**.

1. Ustal kolejność poszczególnych elementów, które powinien zawierać opis postaci. Wpisz odpowiednie cyfry.

- 2 opis sylwetki
1 przedstawienie postaci
5 sposób mówienia, poruszania się, zachowanie
6 ocena postaci
4 ubiór
3 twarz, cera, włosy, oczy, nos, znaki szczególne

Przypomnij sobie informacje o opisie z karty 1!

2. Zastanów się, czy masz ulubionego aktora lub aktorkę. Znajdź jego lub jej zdjęcie w internecie i na tej podstawie wypisz jak najwięcej określeń wyglądu.

wysoka, szczupła, ciemne włosy, gęste brwi, szeroki nos,
migdatowe oczy, szeroki uśmiech, gęste włosy, niskie czoło,
ciemna karnacja, cielistą długą sukienką, mocny makijaż,
srebrno-zielona biżuteria

3. Spróbuj opisać samego siebie! Możesz zapytać kogoś bliskiego, jak Cię widzi.

Jestem niska i nieco pulchna. Mam krótkie ciemnobrazo-
we loczki, bladą cerę i twarz usianą piegami. Moje oczy są
duże i piwne, a buzia zawsze szeroko uśmiechnięta (przez
co widać szparę między zębami). Lubię nosić zwiewne
sukienki, a na palcach mam zawsze przynajmniej kilka
kolorowych pierścionków.

Opisując zwierzę, musisz napisać, do jakiego **gatunku** ono należy i jak **wygląda** (podaj wielkość, wysokość, kolor, kształt, rodzaj pokrycia – sierść, pióra, łuski itp.). Warto dodać **elementy zachowania zwierzęcia** – czy jest wesołe, przyjazne wobec ludzi, pewne siebie, a może to dzikie zwierzę?

1. Przypomnij sobie najpiękniejszego psa albo kota, jakiego widziałeś. Opisz go.

Pomogą Ci odpowiedzi na pytania:

- Jakie to zwierzę i jak wygląda?
(Kot lub pies – wielkość, sylwetka, kolor i długość sierści, kolor oczu, budowa, długość i kształt uszu oraz ogona, rasa, imię).
- Jak się zachowuje?
(Najważniejsze cechy charakteru i temperamentu).
- Skąd je znasz?
(Czyje to zwierzę, jak je poznałeś?).

Dla mnie najpiękniejszy jest mój piesek – jest mały, ma smukłe łapki i czarne lśniąca futerko, aksamitne w dotyku. Ma puchaty zakręcony ogonek i frędzelki na uszach. Jego oczy są piwne i wesołe. Zawsze jest pełen energii i lubi przytulanie. Ma na imię Pepe i jest słodkim kundelkiem!

2. Opisz zwierzę ze zdjęcia.

Na zdjęciu widoczna jest papuga. Na skrzydłach jej pióra są ciemnozielone, na brzuchu jasnozielone, a na głowie i szyi żółto-pomarańczowe. Papuga przekrzywia głowę, wygląda, jakby czemuś się przyglądała. Ma zakrzywiony dzióbek i czarne oczy. Jest bardzo piękna i kolorowa.

Opisując przedmiot, musisz uwzględnić jego **cechy charakterystyczne** – co to jest, z czego zostało zrobione, jaki ma kształt, jakie jest w dotyku, do czego służy. Warto przytoczyć jakiś fakt związany z tym przedmiotem – do kogo należy, skąd się wziął, czy wiąże się z nim jakaś ciekawa historia. Dzięki temu opis będzie bardziej interesujący.

1. Przeczytaj opis pewnej figurki. Wyobraź sobie, jak dokładnie wyglądała. Naszkicuj ją.

Na półce stoi mała figurka. To pasterka z dwiema gęsiami. Dziewczyna ma zieloną spódniczkę przewiazaną białym fartuszkim. Ma białą bluzkę i różowy kaftanik. W upiętych w koczki blond włosach ma żółtą kokardę. Jej buty są czerwone. Pasterka uśmiecha się i patrzy na białe gęsi, które unoszą ku niej głowę. Figurka nie wygląda nowocześnie – jest dość stara. Kolory miejscami są wyblakłe, a jedna z gęsi nie ma ogonka, jest obtłuczona. Mimo że ten przedmiot dla wielu ludzi nie przedstawia żadnej wartości, dla mnie jest wyjątkowy. To pamiątka po mojej ukochanej babci.

1. Wypisz jak najwięcej cech przedmiotu ukazanego na zdjęciu.

*duży, pojemny, niebieski, szerokie kieszenie na
zamek, wygodny, poręczny, wielofunkcyjny,
dwukolorowy, nowoczesny, nowy, stylowy*

2. Kubek wydaje się być nudnym przedmiotem, który łatwo opisać. Kolor, kształt, materiał i nic więcej, czyli jedno zdanie... Jednak można dodać do tych oczywistych cech także ciekawsze spostrzeżenia. Pomogą Ci poniższe pytania. Odpowiedz na nie!

1. Ile waży kubek? Jest ciężki czy lekki? Jego ścianki są grube czy cienkie?
Jest zimny czy ciepły w dotyku?

2. Jaki dźwięk wydaje, gdy stawiasz go na stole? A gdy stukasz w niego łyżeczką?

3. Czy stanowi element jakiegoś zestawu? Co jeszcze do niego należy?

4. Czy to nowy kubek, czy stary? Zawsze z niego pijesz, czy wzięłeś go przypadkiem?

1. *Kubek jest ciężki i ma grube ścianki. Zazwyczaj jest zimny w dotyku. Nawet gdy jest w nim gorąca herbata, nagrzewa się powoli.*
2. *Gdy stawiam go na stole, słychać głośne stuknięcie. Kiedy stukam w niego łyżeczką, dźwięk jest nieco wyższy i donośny.*
3. *W zestawie są jeszcze trzy kubki o podobnej budowie, ale w innych kolorach i wzorach, każdy jest wyjątkowy.*
4. *Kubki zakupiłam na targu staroci, mają więc swoje lata. Z każdego piję inny rodzaj herbaty. Z tego konkretnego – miętową.*

1. Na podstawie odpowiedzi na pytania z zadania 2. z poprzedniej karty napisz opis kubka.

*Kubek jest duży i ma grube ścianki – wygląda jak mata beczutka.
Ma kolor pomarańczowy i kwiatowy wypukły wzorek – kupiłam go
na targu staroci, więc miejscami jest lekko podniszczony. Zawsze
piję z niego miętową herbatę. Oprócz tego w zestawie są jeszcze
trzy kubki o tym samym kształcie, ale innych kolorach i wzorach.*

2. Uporządkuj w logicznej kolejności elementy opisu.

4 przeznaczenie

1 przedmiot

2 wygląd

3 cechy szczególne

6 ocena

5 uzasadnienie wyboru

3. Przyporządkuj cechy przedmiotu umieszczone w ramce do konkretnych kategorii.

duży, szeroki, okrągły, drewniany, podłużny, wielki, drobny, papierowy, pofalowany, szklany, mały, pękaty, nieduży, gładki, owalny, plastikowy, kwadratowy, szorstki, smukły, twardy, krótki, niewielki, marmurowy, lniany, puszysty, niski, miękki

wielkość	kształt	materiał	powierzchnia
duży	okrągły	drewniany	pofalowany
szeroki	podłużny	papierowy	gładki
wielki	pękaty	szklany	szorstki
drobny	owalny	marmurowy	twardy
maty	kwadratowy	lniany	puszysty
nieduży	smukły		miękki
krótki			
niewielki			
niski			

Opis sytuacji – forma wypowiedzi pisemnej, której zadaniem jest przedstawienie konkretnych zdarzeń. Powinien składać się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia. Zawiera dużo czasowników i przysłówków, które sprawiają, że nabiera dynamiki i ukazuje następstwo czasowe.

Opis sytuacji ma wiele **cech wspólnych z opowiadaniem**. Sytuacja ma miejsce w określonej scenerii, przedstawia pewne wydarzenia bądź ich fragmenty. Nie zawsze układają się jednak one na zasadzie przyczynowo-skutkowej. W opisie sytuacji da się wyodrębnić **zdarzenie główne** i **zdarzenia uzupełniające**.

1. Wyobraź sobie, że jedziesz wyjątkowo zatłoczonym pociągiem. Nie wszyscy pasażerowie zachowują się jak trzeba, ktoś rozmawia głośno przez telefon, ktoś ułożył swoje bagaże na cudzym miejscu... Wymyśl kilka postaci i opisz, co mogło wydarzyć się w pociągu.

To była zdecydowanie najbardziej męcząca podróż pociągiem w moim życiu. Na samym początku wywiązała się awantura o miejsce – jakaś pani upierała się, że jej kot musi siedzieć obok niej, mimo że nie wykupiła mu miejsca. Później jakiś pan zasnął z kawą w ręce. Kubek przechylił się, a kawa zalata przejście i torebkę młodej dziewczyny, która narobiła straszego rabanu. Coś okropnego...

2. Spotkało Cię ostatnio coś niezwykłego? Wypisz kilka haseł związanych z tym wydarzeniem, a następnie pokaż je koledze lub koleżance i poproś o stworzenie na ich podstawie opisu sytuacji. Następnie zastanów się, czy jego lub jej opis bardzo różni się od tego, co rzeczywiście się wydarzyło.

*wieczór, jeź, potrzask, akcja ratunkowa, strach, weterynarz, ...
ulga, radość, dom, kuracja*

Opis zjawisk przyrody – wypowiedź pisemna, która przedstawia wybrane zjawisko atmosferyczne, ukazując jego wygląd, odgłosy, przebieg itp. Może również opisywać skutki, które wywołuje, a także emocje, które odczuwają ludzie, gdy na nie patrzą.

Opis zjawisk przyrody jest podobny do opisu sytuacji. W obu przypadkach dużą rolę odgrywają krótkie zdania wykrzyknikowe, równoważniki zdań, zdania niekończące wypowiedzi. Przyda Ci się tutaj różnorodność słownictwa związanego z określeniem konkretnego zjawiska przyrody (burze, sztorm, wschód słońca, zmierzch itp.).

1. Wypisz jak najwięcej określeń, które kojarzą Ci się z podanymi zjawiskami przyrody. Mogą mieć dowolną formę.

burza nad jeziorem	upał w mieście	śnieg w górach	wschód słońca nad morzem
groźna sytuacja,	żar leje się z nieba,	mroźno,	niezapomniane
ulewa,	ukrop,	szczypiący mróz,	przeżycie,
białe niebo,	nagrzany asfalt,	białe zbocza gór,	pomarańczowe niebo,
głośny grzmot,	duchota,	zamarznięte jezioro,	zachwył,
lęk,	suche powietrze,	trzaskający śnieg,	potyskująca woda,
wzburzone fale,	upalny dzień,	wielkie sopte,	feeria barw,
ściana deszczu	promienie słońca	białe śnieżynki	szum fal

2. Opisz zjawisko przyrody, które najbardziej w życiu zapadło Ci w pamięć.

Najbardziej zapadła mi w pamięć letnia burza. Dzień był upalny, na niebie ani jednej chmurki, gdy nagle niebo zrobiło się czarne i zaczął wiać silny wiatr. Burza była gwałtowna, niebo co chwila jaśniało piorunami, a wszystko przestaniata ściana deszczu. Trwało to chwilę, a zaraz potem na niebie pojawiła się piękna tęcza.

Opis przeżyć wewnętrznych to opis uczuć i emocji Twoich lub jakiejś postaci, związanych z danymi wydarzeniami. Łączy się go najczęściej z opisem sytuacji, która spowodowała dany stan uczuć, oraz opisem ich przejawów zewnętrznych, np.: przerażenie, błądź twarży, wybuch płaczu, wybuch gniewu, drżenie rąk, śmiech itd. Musisz zasygnalizować tę sytuację, ale to emocje i przeżycia są najważniejsze i trzeba je opisać wnikliwie.

1. Przeczytaj opis przeżyć, nazwij i wypisz emocje, jakie towarzyszą bohaterowi.

Maciek szedł śmiało ulicą, sprawiając wrażenie zdecydowanego i pewnego siebie. Kroki stawiał dziarsko i śmiało. Wydawało się, że idzie gdzieś w bardzo ważnej sprawie i nie chce zwlekać ani chwili. Były to jednak tylko pozory. Uniesiona głowa, gwizdanie przez zęby i ręce wojowniczo włożone w kieszenie miały na celu ukrycie kotłujących się w nim emocji. Przez jego głowę jak szalone przebiegały różne myśli – niepewność, czy poradzi sobie w czekającej go sytuacji, obawa przed kompromitacją, gdyby mimo starań prawda wyszła na jaw, wstyd, że nie potrafi zachować się jak dorosły mężczyzna, tylko boi się jak małe dziecko. A nade wszystko właśnie to jedno uczucie – strach. Zimny, nieprzyjemny, pełzający po plecach jak lodowata łapa, chwytający za gardło i zaciskający je jak w kleszczach. W pewnej chwili poczuł, że chce uciekać, jak najdalej, jak najszybciej. Zimny pot wystąpił mu na czoło i już miał się zerwać do biegu, gdy spojrział na siebie w witrynie sklepowej. Zobaczył przerażonego chłopca, który nie potrafi stawić czoła wyzwaniom, tchórza. Dlatego Maciek postanowił się nie poddawać – w końcu ma już trzynaście lat, nie ucieknie, nie będzie krzyczał ani płakał i zniesie każdy ból oraz cierpienie, które nieuchronnie go czekają. Chłopak dotarł do celu swojej wędrówki, ciężko westchnął, przełknął ślinę, chwycił za klamkę, otworzył drzwi i bohatercko wszedł do poczekalni przychodni dentystycznej.

zdenerwowanie, niepewność, obawy, wstyd, strach,

przerażenie, determinacja, odwaga

Opis przeżyć wewnętrznych możesz pisać **w trzeciej osobie**, jeśli opisujesz czyjeś przeżycia, albo **w pierwszej osobie** – kiedy opisujesz swoje emocje.

1. Zastanów się, co mógł czuć Kopciuszek, kiedy jego macocha i złe przyrodnie siostry zmuszały go do pracy ponad siły. Stwórz opis przeżyć wewnętrznych Kopciuszka. Pomogą Ci pytania poniżej.

- Jak wyglądał dzień Kopciuszka? (jak wczesnie musiała wstawać? jakie prace wykonywała?)
- Jak traktowały ją siostry? (czy na nią krzyczały? rozkazywały jej?)
- Czy Kopciuszek mógł wyrażać emocje?

Aby napisać dobry opis przeżyć, musisz skupić się na opisywaniu emocji, ale także wspomnieć o sytuacji, która je wywołała.

Codziennie muszę wstawać o piątej rano, bo czeka mnie szorowanie całego domu i przyrządzanie śniadania. Jestem niewyspana i sfrustrowana, ale gorzej jest, kiedy wstają siostry – od rana na mnie krzyczą. Zalewa mnie fala złości i smutku, ale wiem, że jeśli się im postawię, będzie jeszcze gorzej. Duszę w sobie emocje i udaję, że nic się nie dzieje.

2. Przypomnij sobie ważne lub emocjonujące wydarzenie ze swojego życia. Opisz swoje przeżycia wewnętrzne.

To były najdłuższe godziny w moim życiu. Czekaliśmy z bratem w poczekalni i ze zdenerwowania obgryzaliśmy paznokcie. Miałam wrażenie, że minuta trwa wieczność. Kiedy pomyślałam, że dłużej nie zniosę napięcia, tata wyszedł z sali i nas zawołał. W końcu poznaliśmy naszą siostrzyczkę. Łzom radości nie było końca...

Staraj się łączyć nazwę emocji z jej zewnętrznymi przejawami – twój tekst będzie ciekawszy. Pisz np.: ze zdenerwowania trzęsły mi się ręce.

Plan wydarzeń to uporządkowany zapis najistotniejszych wydarzeń. Wyróżniamy dwa rodzaje planów:

- **ramowy** – przedstawiający najważniejsze wydarzenia,
- **szczegółowy** – zawierający drobiazgowo informacje o najważniejszych wydarzeniach.

1. Na podstawie streszczenia książki *Pinokio* Carla Collodiego napisz plan ramowy wydarzeń.

Pinokio to drewniany pajacyk, który chodzi, mówi i zachowuje się jak prawdziwy chłopiec. Dżepetto, który wystrugał Pinokia z otrzymanego od majstra Wisienki drewna, od samego początku ma ze swym synkiem ogromne kłopoty (między innymi trafia przez niego na całą noc do więzienia). Problemy te nie są jednak w stanie osłabić miłości starca do pajacyka.

Pinokio, ubrany w papierową kurteczkę i czapkę zrobioną ze skórki chleba, idzie do szkoły, ale po drodze sprzedaje zakupiony za ostatnie pieniądze Dżepetta elementarz i, rezygnując z nauki, udaje się do teatru marionetek. W ten sposób rozpoczyna się pełna wzlotów i upadków wędrówka drewnianego chłopca. Najważniejsze przygody Pinokia to: strata pieniędzy na Polu Cudów, służba w charakterze

psa podwórzowego w gospodarstwie wieśniaka, życie w domu Wróżki i próba bycia dobrym chłopcem, pobyt w Krainie Zabawek oraz przeistoczenie się w osła, służba w cyrku i przygotowania do występów na arenie, spotkanie z Dżepettem w brzuchu wielkiego rekina.

W czasie swych przygód Pinokio spotyka prawdziwych przyjaciół: Niebieską Wróżkę, Gadającego Świerszcza, psa Alidoro i tych, którzy pod pozorem koleżeństwa pragną sprowadzić go na złą drogę: Kota i Lisa, Knota, kolegów ze szkoły. Po uratowaniu Dżepetta z brzucha rekina Pinokio zamieszkuje wraz z nim i kolejny raz postanawia stać się dobrym i grzecznym chłopcem. Tym razem udaje się mu wytrwać w postanowieniu, w nagrodę za co Niebieska Wróżka zamienia go w prawdziwego chłopca.

1. *Kłopoty wychowawcze Dżepetta.*
2. *Rezygnacja Pinokia z nauki i udanie się do teatru marionetek.*
3. *Wędrówka chłopca.*
4. *Powrót do domu i postanowienie poprawy.*
5. *Zamienienie Pinokia w prawdziwego chłopca.*

2. W napisanym przez siebie planie podkreśl wszystkie czasowniki (jeśli występują).

Pamiętaj, plany wydarzeń możemy podzielić na **odtwórcze** (na przykład plan wydarzeń lektury, filmu czy innego dzieła) oraz **twórcze** (plan wypowiedzi, którą dopiero zamierzasz napisać).

1. Zastanów się, jaki rodzaj planu został przez Ciebie stworzony na poprzedniej karcie. Zaznacz znakiem X prawidłową odpowiedź!

Plan wydarzeń opisanych w książce *Pinokio* to plan:

twórczy odtwórczy

2. Wyobraź sobie, że Twoim zadaniem domowym jest napisanie opowiadania o wymyślonych przez Ciebie przygodach księżniczki lub rycerza. Napisz plan ramowy tej wypowiedzi, składający się przynajmniej z pięciu punktów.

1. Wyruszenie rycerza Ronalda Odważnego na misję uratowania księżniczki.

2. Przeprowadzenie przez Ciemny Las i starcie z trollami.

3. Rekonwalescencja w chacie leśnej wróżki.

4. Powrót do zdrowia Ronalda i wznowienie wyprawy.

5. Przejazd przez most nad Urwiskiem Śmierci.

6. Zerwanie się mostu i spadanie w przepaść Ronalda.

7. Uratowanie przez króla sępów.

8. Przyjaźń Ronalda z królem sępów i jego dworem.

9. Wspólne odnalezienie księżniczki i wybawienie jej z opresji.

Jaki typ planu powstał w tym zadaniu? Zaznacz znakiem X prawidłową odpowiedź!

twórczy odtwórczy

1. Przeczytaj plan wydarzeń *Małego Księcia* Antoine'a de Saint-Exupéry'ego. Znajdź i podkreśl dwa punkty, których forma jest niewłaściwa. Następnie przepisz je bezbłędnie w linijkach poniżej.

1. Wspomnienia pilota z dzieciństwa.
2. Pilot ląduje awaryjnie na Saharze.
3. Spotkanie Małego Księcia i prośba o rysunek baranka.
4. Opowieści chłopca o jego planecie, o Róży, o wrażeniach z podróży międzyplanetarnych oraz o pobycie na Ziemi:
  - a. Planeta Króla
  - b. Planeta Próżnego
  - c. Planeta Pijaka
  - d. Planeta Bankiera
  - e. Planeta Latarnika
  - f. Planeta Geografa
  - g. Ziemia: spotkanie kwiatu, węża, Dróżnika, lisa.
5. Wspólne poszukiwanie wody na pustyni.
6. Bohaterowie docierają do studni.
7. Naprawienie silnika.
8. Rozstanie Małego Księcia z Pilotem.
9. Wyraz tęsknoty Pilota za przyjacielem przebywającym znowu na odległej planecie.

Pamiętaj, że plan najlepiej zapisywać przy użyciu **równoważników zdań**. Można go również zapisać zdaniami, ale należy pamiętać, by **nie mieszać tych dwóch form**.

2. *Awaryjne lądowanie pilota na Saharze.* .....

6. *Dotarcie bohaterów do studni.* .....

.....

.....

1. Przepisz plan z poprzedniej karty, zmieniając formę wszystkich punktów z równoważników na zdania. Pamiętaj o tym, że dwa zdania już mają taką formę.

1. Pilot wspomina dzieciństwo.

2. Pilot ląduje awaryjnie na Saharze.

3. Pilot spotyka Małego Księcia, który prosi go o rysunek baranka.

4. Chtopiec opowiada o swojej planecie, o Róży, o wrażeniach

z podróży międzyplanetarnych oraz o pobycie na Ziemi:

a) Planeta Króla

b) Planeta Próżnego

c) Planeta Pijaka

d) Planeta Latarnika

e) Planeta Geografa

f) Ziemia; Mały Książę spotyka kwiat, węża, Dróżnika, lisa.

5. Bohaterowie wspólnie szukają wody na pustyni.

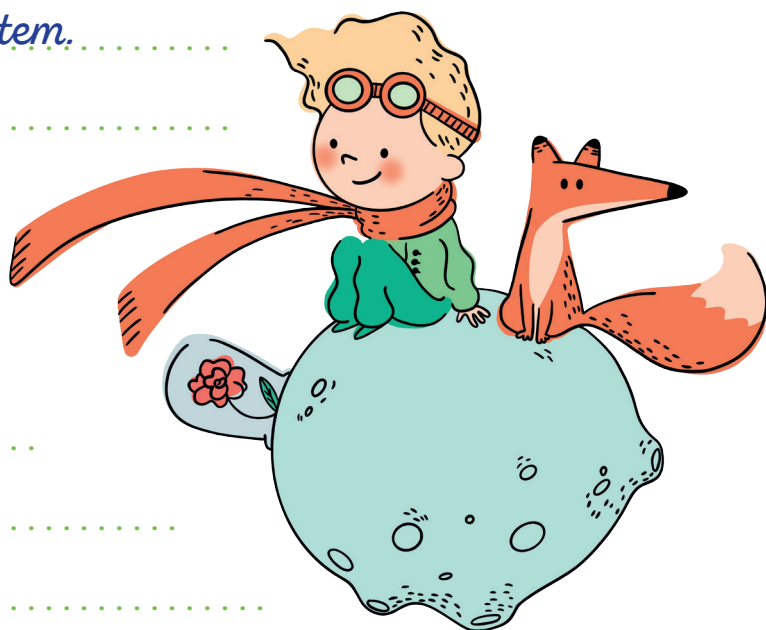
6. Pilot naprawia silnik.

8. Mały Książę rozstaje się z Pilotem.

9. Pilot tęskni za przyjacielem

przebywającym znowu na

odległej planecie.

1. Czego brakuje w poniższym liście? Przeczytaj go i dopisz brakujące elementy.

Rzeszów, 05.10.2020 r.

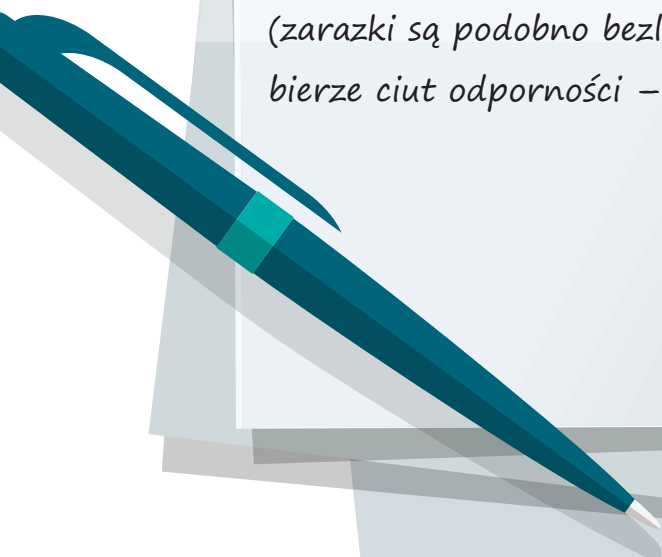
Kochana Moniko!

Tak dawno się nie widzieliśmy! Mam nadzieję, że czujesz się dobrze, Ty i wszyscy Twoi czworonożni przyjaciele. Piszę do Ciebie, bo bardzo dużo się u nas zmieniło!

Ostatnio nasza rodzina się powiększyła – zostałam starszą siostrą! Mój brat Maciek dopiero niedawno wrócił z mamą ze szpitala, a już wywrócił nasze życie do góry nogami. Mimo nowych porządków jestem bardzo szczęśliwa! Mama jest bardzo zajęta pielęgnacją niemowlaka, ale staram się jej pomagać, jak tylko potrafię, przecież mam już 12 lat! Cierpliwie czekam, aż zacznie chodzić i mówić – wszystkiego go nauczę.

Nie mogę się doczekać, kiedy nas odwiedzisz i sama poznasz Maćka. Tata mówi, że na razie za wcześnie na odwiedziny (zarazki są podobno bezlitosne!), ale kiedy tylko mój brat nabierze ciut odporności – zapraszamy!

Marysia

List oficjalny piszemy do kogoś, kogo nie znamy osobiście, lub do kogoś wyższego stanowiskiem, na przykład do dyrektora, nauczyciela, prezesa firmy. W takim liście z reguły o coś prosimy lub informujemy o jakichś faktach.

1. Przeczytaj zamieszczony poniżej list oficjalny i postaraj się własnymi słowami powiedzieć, kto, do kogo i w jakiej sprawie się zwraca.

Marian Fiołek
ul. Bzowa 1/23
12-345 Lipowo
Tel. 123 456 789
e-mail: mfiolek@mail.com

Lipowo, 5 maja 2024 r.

Szanowny Pan Jan Krzewiński
Burmistrz Miasta Lipowa
Urząd Miejski w Lipowie
ul. Zielona 7/2
12-345 Lipowo

Pamiętaj! **Akapit** to fragment tekstu zaczynający się od nowej linii i rozpoczynający nową myśl.

Szanowny Panie,

zwracam się z uprzejmą prośbą o objęcie patronatem honorowym akcji „Eko? Logicznie!”. To wydarzenie organizowane pod opieką nauczycieli przez uczniów szkoły numer 2 w Lipowie. Jego celem jest szerzenie wiedzy o ekologicznych nawykach, jakie można wprowadzić w codziennym życiu.

Uczniowie klas czwartych żywo zainteresowali się tematem ekologii na lekcjach przyrody, które miałem przyjemność prowadzić. Uznali, że małe zmiany mogą prowadzić do znaczącej poprawy stanu naszej planety. W ramach szkolnej akcji zorganizujemy więc cykl spotkań z ekologami, zbiórki makulatury i nakrętek oraz konkursy. Zwieńczeniem akcji będzie posadzenie nowych drzewek w przyszkolnym ogrodzie. Patronat burmistrza z pewnością będzie ogromną zachętą dla uczniów do angażowania się w podobne wydarzenia i zmotywuje inne szkoły do podejmowania tematu ekologii.

Liczę, że udało mi się przekonać Pana do objęcia patronatem akcji „Eko? Logicznie!” i moja prośba zostanie rozpatrzona pozytywnie.

Z wyrazami szacunku
Marian Fiołek

Nauczyciel zwraca się do burmistrza w sprawie objęcia patronatem szkolnej akcji ekologicznej.

Przydatne zwroty:

- Szanowna Pani / Szanowny Panie
- Zwracam się z uprzejmą prośbą...
- Pragnę zwrócić uwagę na...
- Najważniejszym argumentem jest...
- Po pierwsze... Po drugie...
- Najważniejsze dla nas jest...
- Zacznę od...
- Z kolei...
- Liczę, że przekonałam/przekonałem...
- Jeszcze raz pragnę podkreślić...
- Z poważaniem... / Z wyrazami szacunku...

1. W imieniu całej swojej klasy napisz list oficjalny do dyrektora szkoły, w którym poprosisz o organizację zawodów sportowych. Pamiętaj o właściwym stylu wypowiedzi!

Dominika Koza

Limanowa, 10.06.2023 r.

ul. Majowa 2/13

34-510 Limanowa

klasa 3 b

Szanowny Pan Bogdan Zawilec

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Limanowej

Szanowny Panie,

w imieniu całej klasy 3 b zwracam się z uprzejmą prośbą o organizację szkolnych zawodów sportowych. Zawody sportowe byłyby idealnym sposobem na zwieńczenie naszego czterolecznego trudu w zdobywaniu dobrych ocen, jak również doskonałą rozrywką.

Liczę na pozytywne rozpatrzenie mojej prośby.

Z wyrazami szacunku

Dominika Koza

List otwarty – to szczególna forma listu, która jest skierowana do większej grupy odbiorców (np. do jakiegoś środowiska, organizacji, rządu itp.). Takie listy mają charakter publiczny i często są publikowane w mediach lub odczytywane przed publicznością. Zwykle są pisane w ważnej sprawie, a ich styl nie odbiega zbyt od listu oficjalnego.

1. Uporządkuj elementy listu otwartego w odpowiedniej kolejności.

3 Ostatnio coraz częściej dotyczą nas nieprzyjemne doświadczenia. Jesteśmy świadkami kradzieży, pobić, a także niszczenia naszego wspólnego terenu.

6 Z wyrazami szacunku

5 Nie możemy pozostać obojętni, nigdy nie wiemy, kiedy spotka to nas lub naszych bliskich. Żyjemy w trudnych czasach i tylko wzajemna wrażliwość może nam pomóc.

2 Drodzy Mieszkańcy Osiedla Sosnowego,

7 Janina Roszkowska

4 W związku z tym zwracam się do Was wszystkich z apelem o czujność, ale przede wszystkim reagowanie na zło, które widzicie wokół siebie.

1
Kraków, 2 lutego 2024 roku

1. Dopasuj fragmenty listów do odpowiednich kategorii.
Postaw znak X w odpowiednim miejscu.

Kochana Olu!

Tyle czasu minęło, odkąd byliśmy studentkami, a mi wciąż wydaje się jakby to było wczoraj...

list prywatny

list oficjalny

Z wyrazami szacunku

Joachim Dąbrowski

list prywatny

list oficjalny

Liczę, że przekonałem Państwa, iż remont placu zabaw na terenie Osiedla Zielonego we Wrocławiu jest absolutnie niezbędny...

list prywatny

list oficjalny

Piszę do Ciebie w niezwykle ważnej sprawie! Nie uwierzysz, co wydarzyło się na ostatnim rodzinnym zlocie...

list prywatny

list oficjalny

Apeluję do Szanownego Grona Pedagogicznego w sprawie...

list prywatny

list oficjalny

Z wyrazami szacunku

Jacek Kłós

Prezes firmy Bud-dom sp. z o. o.

list prywatny

list oficjalny

Mam nadzieję, że niedługo będzie nam dane się spotkać jak za starych dobrych lat!

list prywatny

list oficjalny

Liczę, że przedstawiony przeze mnie w tym liście problem poruszy Państwa serca...

list prywatny

list oficjalny

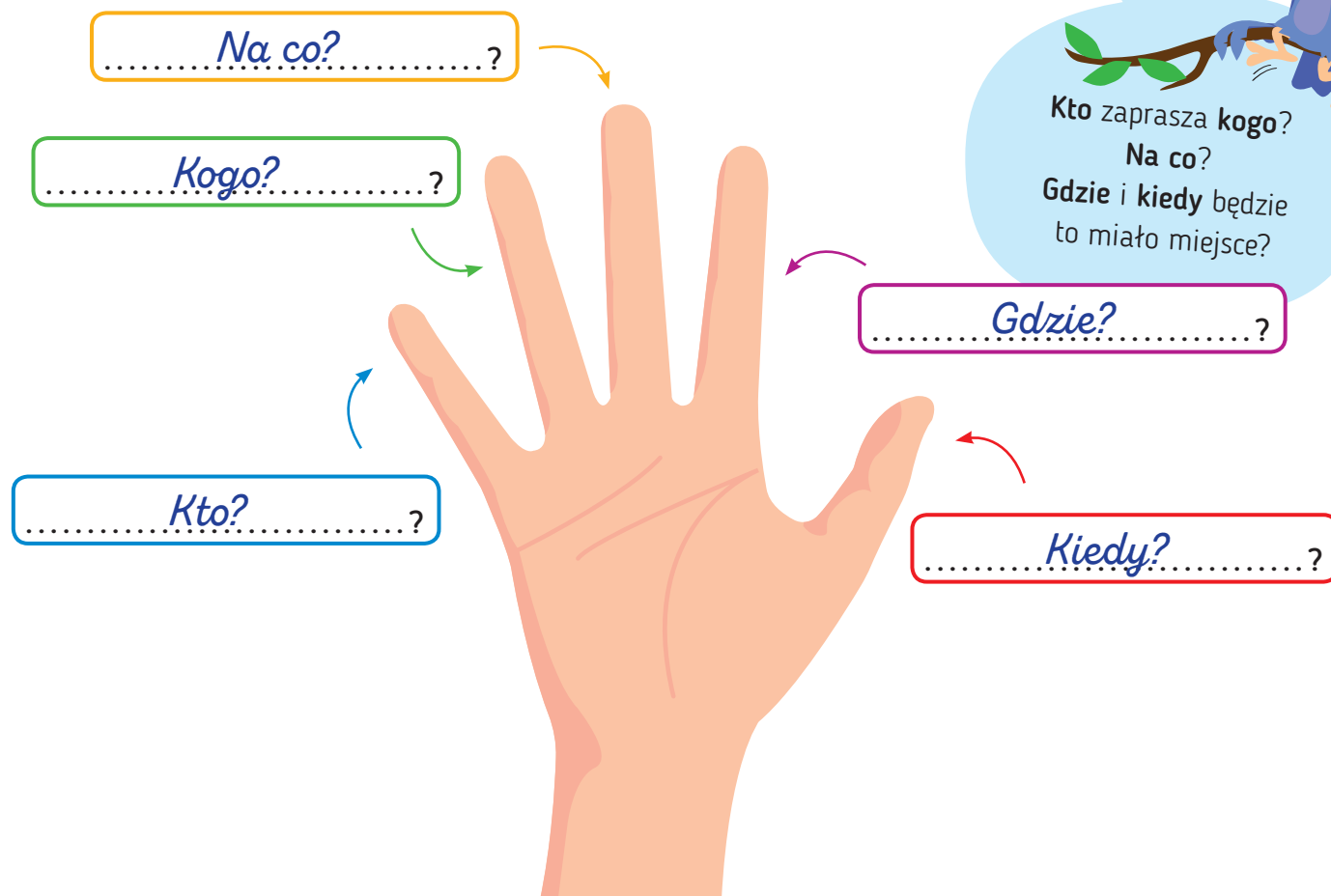
Mocno całuję!

Wojtek

list prywatny

list oficjalny

1. Przypomnij sobie, jakie elementy powinno zawierać zaproszenie – na jakie pytania należy udzielić odpowiedzi? Pomoże Ci schemat dłoni.

2. Znajdź odpowiedzi na powyższe pytania w zaproszeniu poniżej. Do wybranych elementów zaproszenia dopisz pytanie, na które odpowiadają.

Mamy zaszczyt zaprosić	.....
Państwa Jasińskich	..... <i>Kogo?</i> .....
na uroczystość nadania imienia Szkole Podstawowej numer 5 w Lipowie.	..... <i>Na co?</i> .....
Wydarzenie będzie miało miejsce na szkolnym boisku 15 czerwca o godzinie 15.00.	..... <i>Gdzie? Kiedy?</i> .....
Zachęcamy do przybycia!	.....
Kamil Nowaczyński Przewodniczący Rady Rodziców	..... <i>Kto?</i> .....

1. Zastanów się, jakie elementy zostały pominięte w poniższych zaproszeniach. Przepisz je tak, by były poprawne.

Serdecznie zapraszam
na moje urodziny,
które odbędą się
w sali zabaw Fantazja.
Będą przekąski i atrakcje,
zachęcam do przybycia!

*Serdecznie zapraszam Marcelę Nowak na
moje urodziny, które odbędą się w sali za-
baw Fantazja w sobotę 16.10 br. o godz.
16.00. Będą przekąski i atrakcje, zachę-
cam do przybycia! . . . Kasia Kowalik*

*Mam zaszczyt zaprosić Monikę Nowak
na wieczorek poetycki, który odbę-
dzie się w kawiarni Muza w niedzielę
30.08.2023 r. o godz. 19.00. Będę za-
szczycony Pani obecnością. . . Jan Kot*

Mam zaszczyt zaprosić
Monikę Nowak
na wieczorek poetycki.
Jan Kot

Serdecznie zapraszamy
Pana Krzysztofa Niewiadomskiego.
Uroczystość odbędzie się 21 września 2024 roku
o godzinie 17.00 w Centrum Kultury w Brzesku.
Będziemy zaszczyceni Pańską obecnością!

*Serdecznie zapraszamy Pana Krzysztofa Niewiadomskiego na uroczystość wrę-
czenia nagród za konkurs plastyczny pt. „Namaluj wiersz”. Uroczystość odbę-
dzie się 21 września 2023 roku o godzinie 17.00 w Centrum Kultury w Brzesku.
Będziemy zaszczyceni Pańską obecnością! . . . Organizatorzy Konkursu*

1. Odpowiedz na pytania.

Z jakich części powinno składać się opowiadanie?

wstęp, rozwinięcie, zakończenie

Czym jest dialog?

Dialog jest rozmową co najmniej dwóch osób.

Co możemy nazwać monologiem?

Monolog to dłuższa wypowiedź jednego bohatera.

Czym różni się opowiadanie twórcze od odtwórczego?

Do stworzenia opowiadania twórczego używamy własnej wyobraźni, przy odtwórczym opowiadamy akcję, np. książki.

2. Wyobraź sobie, że piszesz alternatywną historię Czerwonego Kapturka. Zastanów się, jak inaczej mogłyby potoczyć się wydarzenia. Znajdź kilka pomysłów na opowiadania i każdemu z nich nadaj tytuł – taki, aby przyciągnął uwagę czytelnika. Zanotuj je poniżej.

„O tym, jak Kapturek uratował babcię i pokonał Wilka”

„Niesamowite przygody Czerwonego Kapturka i Wilka”

„Intryga Babci”

„Tajemnica Wilka”

„Spisek Myśliwego”

1. Do podanego rozwinięcia opowiadania dopisz wstęp.

..... Od pół godziny Arnika z Firletką, siostry i leśne wróżki, stały na progu wejścia do mrocznej jaskini. Ich głosy, coraz głośniejsze, odbijały się echem od ścian. Dwie małe wróżki kłóciły się zazarcie i żadna z nich nie chciała ustąpić. Firletka z przerażeniem próbowała odwieść siostrę od planu wkroczenia w czeluści jaskini. ....

..... – Postradałaś zmysły! Czy ty naprawdę zamierzasz tam wejść? – zawodziła. ....

.....

– Tak, zamierzam wejść do tej jaskini! – krzyknęła Arnika. Jak na małą leśną wróżkę miała zaskakująco donośny głos.

– Przecież wiesz, że nikt tam się jeszcze nie zapuszczał, nie wiemy, co czeka na nas na jej dnie. Wszyscy opowiadają o tym miejscu przerażające historie! – przekonywała Firletka.

Arnika dobrze знаła opowiadania o potworach z jaskini. Wiedziała, że w nieodkrytej ciemności mogą kryć się straszne koszmary. Jednak decyzję o wyprawie podjęła już poprzedniego wieczora. Właśnie wtedy uczony znachor, Hyzop, powiedział jej, że jaskinia jest najprawdopodobniej ostatnim miejscem, gdzie rośnie magiczne ziele. Według starego czarodzieja to najskuteczniejszy i być może jedyny sposób na ocalenie

całej społeczności wrózek zamieszkujących dębowy las przed straszną chorobą, na którą zapadało coraz więcej jej braci i sióstr.

– Ja idę, nie musisz mi towarzyszyć – powiedziała już ze spokojem Arnika. Spojrzała na siostrę i wkroczyła w cień jaskini. Firletka przewróciła oczami i ruszyła jej śladem.

Jaskinia była ciemna i olbrzymia. Wróżki oświetlały sobie drogę małymi latarenkami. Ściany rzeczywiście były pokryte gęstą roślinnością. Żaden listek nie przypominał jednak Arnice tego, który widziała w tajemnych księgach. Nagle siostry usłyszały dziwny dźwięk, zza zakrętu docierało do nich blade, zielonkawe światło. Spojrzały na siebie – wiedziały, że nie ma odwrotu. Złapały się za ręce i ruszyły w stronę źródła dźwięku. Kiedy wyłoniły się zza zakrętu...

2. Postaraj się wymyślić trzy różne zakończenia, jakie mogłaby mieć ta historia. Czy wszystkie są szczęśliwe?

1. Wymyśl trzy różne tytuły, jakie mogłyby nosić opowiadanie z poprzedniej karty.

„Wyprawa leśnych wrózek”

„Co zdarzyło się w tajemniczej jaskini”

„Magiczna przygoda Arniki i Firletki”

2. Uporządkuj bank potrzebnych zwrotów! Dopasuj je do części opowiadania, w której mogłyby się znaleźć, następnie wpisz do tabelki.

cała sytuacja wyjaśniła się, gdy..., pewnego razu..., po chwili..., wtedy nagle..., okazało się..., działo się to..., nigdy nie zapomnę dnia, kiedy..., chętnie wracam pamięcią do dnia, w którym..., po pewnym czasie..., później..., wszystko skończyło się..., ostatecznie..., dawno temu..., był kiedyś..., wkrótce..., nieoczekiwanie..., na koniec...

WSTĘP	ROZWIĘCIĘ	ZAKOŃCZENIE
<i>pewnego razu...</i>	<i>po chwili...</i>	<i>cała sytuacja wyjaśniła się, gdy...</i>
<i>działo się to...</i>	<i>wtedy nagle...</i>	<i>się, kiedy...</i>
<i>nigdy nie zapomnę dnia, kiedy...</i>	<i>okazało się...</i>	<i>wszystko skończyło się...</i>
<i>chętnie wracam pamięcią do dnia, w którym...</i>	<i>po pewnym czasie...</i>	<i>ostatecznie...</i>
<i>dawno temu...</i>	<i>później...</i>	<i>na koniec...</i>
<i>był kiedyś...</i>	<i>wkrótce...</i>	
	<i>nieoczekiwanie...</i>	

1. Napisz opowiadanie na dowolny temat. Pamiętaj o podziale na wstęp, rozwinięcie i zakończenie. W swoim małym dziele uwzględnij dialog lub krótki monolog. Kiedy skończysz, zaznacz różnymi kolorami wszystkie wymienione wcześniej elementy.

wstęp

Ada uciekła z domu. Planowała ucieczkę od bardzo dawna, ale teraz, gdy błąkała się sama po mrocznym lesie, zaczęła mieć wątpliwości, czy poradzi sobie sama w wielkim świecie.

rozwinięcie

Gdy już opadła z sił i straciła nadzieję, postanowiła się przespać pod ogromnym dębem. Nie minęło pół godziny, gdy obudzono ją zbliżające się wycie wilków. Zaczęła uciekać na oślep, przerażona. Nad ranem, wycieńczona, głodna i zagubiona dotarła do chatki położonej w sercu lasu. Z komina unosił się dym. Zaintrygowana podeszła bliżej.

– Czy mogę w czymś pomóc, młoda damo? – usłyszała za sobą skrzekliwy głos. Ada odwróciła się w poprochu. Stała przed najprawdopodobniej czarownicą. Szybko rozważyła swoje opcje: „Może mam jeszcze czas na ucieczkę – myślała – czarownica jest stara, na pewno mnie nie dogoni, chyba że rzuci na mnie zaklęcie. Z drugiej strony nie wygląda jak typowa czarownica. Ma co prawda zakrzywiony nos i czarnego kota, ale ma ciepłe spojrzenie. Wygląda jak ktoś, komu mogłabym zaufać. Po ucieczce nie mam już nikogo...”. Ada podjęła decyzję.

monolog

– Tak, chcę nauczyć się od ciebie czarów!

– Czarów? – kobieta wybuchła śmiechem, ale widząc spojrzenie dziewczyny, umilkła. – Zastanowię się... Może najpierw śniadanie?

dialog

Tak zaczęło się dla Ady życie pełne przygód.

zakończenie

1. Przypomnij sobie informacje na temat pisania dziennika. Napisz własny dziennik. Możesz opisać swoją prawdziwą podróż lub wyobrazić sobie wycieczkę do miejsca, o którego zwiedzeniu marzysz. Opisz trzy kolejne dni. Do swojego dziennika podróży możesz dołączyć zdjęcia lub rysunki.

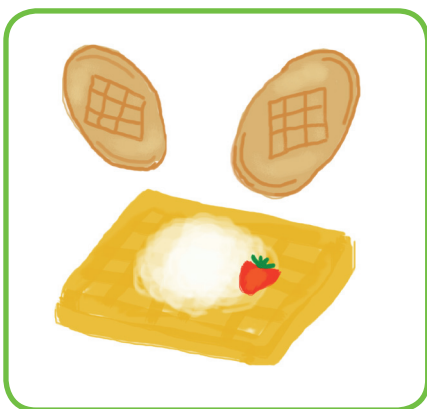
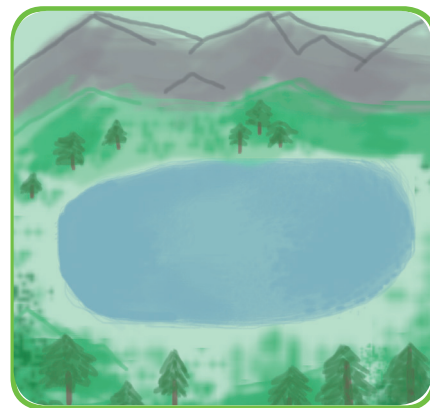

20.06.2023 r., Zakopane

Dziś pierwszy dzień w Tatrach! Wyruszyliśmy z samego rana i po czterech godzinach wspinaczki zdobyliśmy Giewont. Widoki z góry zapierały dech w piersiach.

21.03,2023 r., Zakopane

Po wczorajszej wspinaczce przyszła pora na lżejszą trasę – dziś odwiedziliśmy Morskie Oko. Pogoda była wspaniała, zrobiliśmy więc masę zdjęć na pamiątkę!

22.06.2023 r., Zakopane

To ostatni dzień naszej wyprawy. Spędziliśmy go w całości na Krupówkach. Zjadłam mnóstwo pysznych oscypków i gofra. To była świetna wycieczka!

1. Zadaniem każdej reklamy jest przedstawienie wszystkich zalet produktu i zachęcenie klientów do kupna. Przyjrzyj się ulotce. Czy wszystkie hasła powinny się na niej znaleźć? Wykreśl to, które nie pasuje.

HIPOALERGICZNY I DELIKATNY

NADAJE UBRANIOM BLASK

ZAPEWNIĄ DŁUGOTRWAŁĄ ŚWIEŻOŚĆ

VASK

Power Clean
universal

Usuwa nawet starsze plamy

Odpowiedni do tkanin delikatnych

~~**DROGI I MAŁO WYDAJNY**~~

2. Stwórz krótki tekst reklamowy na podstawie haseł z poprzedniego zadania. Pamiętaj, że powinien być zwięzły i zachęcać klientów do zakupu.

Vask – Power Clean universal to proszek do prania nowej generacji. Natychmiast usuwa wszystkie plamy (nawet te stare, z którymi nie poradziły sobie inne proszki). Nadaje ubraniom blask i zapewnia długotrwałą świeżość. Jest hipoalergiczny, a dzięki nowej formule nadaje się również do tkanin delikatnych. To najbardziej uniwersalny proszek na rynku!

1. Wybierz jeden z produktów, których używasz każdego dnia. Napisz krótki tekst reklamowy będący opisem jego zalet. Stwórz projekt reklamy, jaka mogłaby zostać wydrukowana na przykład w czasopiśmie.

Shampoo fairy to szampon idealny do każdego typu włosów! Zapewni twoim włosom objętość, sprężystość, miękkość i bajeczny połysk. Zapomnij o matowych, napuszonych i tamiących się włosach! Z Shampoo fairy twoje włosy odzyskają blask i zdrową kondycję! Teraz jedyne 10,99!

1. Uzupełnij przepis na naleśniki odpowiednimi czasownikami.

SKŁADNIKI:

- 1 szklanka mąki pszennej
- 2 jajka
- 1 szklanka mleka
- 3/4 szklanki wody
- szczypta soli
- 3 łyżki oleju roślinnego

PRZYGOTOWANIE:

Mąkę ..... *przesiej* ..... do miski. Następnie ..... *dodaj* ..... jajka, wodę, mleko i sól. .... *Zmiksuj* ..... na gładkie ciasto. .... *Dodaj* ..... olej roślinny i razem ..... *wymieszaj* ..... *Smaż* ..... na rozgrzanej patelni z cienkim dnem. .... *Przewróć* ..... naleśnik na drugą stronę, kiedy będzie zarumieniony.

2. Napisz przepis na swoje ulubione danie.

SKŁADNIKI:

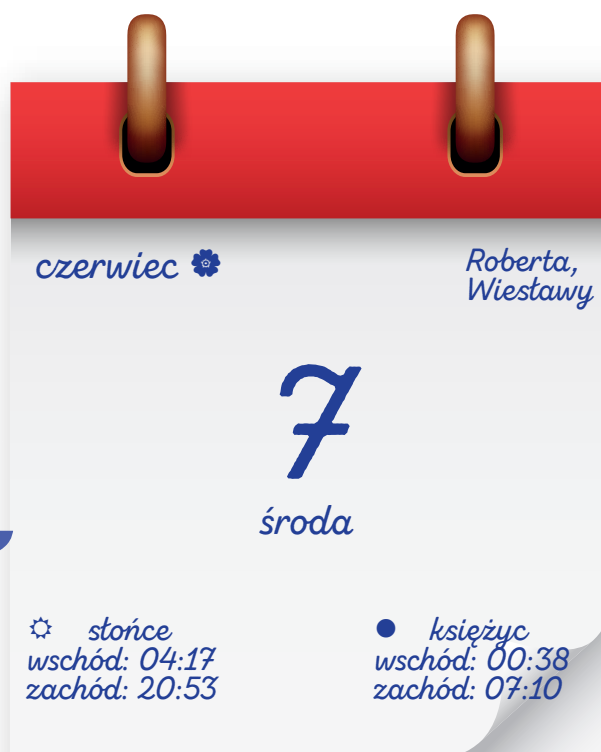
- *1 szklanka mleka* .....
- *0,5 szklanki płatków owsianych* .....
- *1 duży banan* .....
- *garść rodzynek* .....
- *szczypta cynamonu* .....
- *kilka borówek* .....
- *kilka truskawek* .....
- *łyżka masta orzechowego* .....

PRZYGOTOWANIE:

Mleko wlej do niedużego rondelka. Dosyp płatki owsiane i rodzynki. Gotuj na małym ogniu. Dosyp szczyptę cynamonu. Kiedy owsianka zgęstnieje, przetóż ją do miseczki. Na wierzch daj masto orzechowe i utóż pokrojone owoce. Smacznego!

1. Jaki mamy dziś dzień? Sprawdź i stwórz klasyczną kartkę z kalendarza. Pamiętaj, że oprócz daty powinny się tam znaleźć informacje o wschodzie i zachodzie słońca oraz księżyca, imieninach i świętach. Co jeszcze według Ciebie mogłoby się tam znaleźć?

2. Wybierz swój ulubiony miesiąc w roku i opisz go. Jakie wydarzenia mają wtedy miejsce? Jaka to pora roku? Co charakteryzuje ten czas?

Moim ulubionym miesiącem jest grudzień. Na samym początku

są Mikołajki, ale najważniejsze są święta Bożego Narodzenia!

Uwielbiam przygotowywać prezenty dla rodziny i moich przyja-

ciótek, sama też cieszę się z każdego upominku. Ale najbardziej

lubię jeść! Zawsze pochtaniam wszystkie świąteczne potrawy

z dodatką, a na deser zostawiam sobie serniczki i pierniczki.

Przy odrobinie szczęścia w grudniu można też zatapać się na

śnieg, lepienie bałwana i jazdę na tyżwach. Myślę, że grudzień to

naprawdę magiczny czas! Wtedy nawet katar i szczypiący mróz

nie przeszkadzają.

Dedykacja – bardzo krótka forma wypowiedzi, która zawiera podziękowania, pozdrowienia lub wyrazy uznania. Najczęściej umieszcza się ją na pierwszej stronie książki lub albumu lub na odwrocie zdjęcia lub rysunku.

W dedykacji trzeba podać kto i do kogo ją kieruje, należy wspomnieć okazję lub intencję, a także uwzględnić datę i miejscowość.

1. Wyobraź sobie, że wręczasz swojemu przyjacielowi książkę z ważnej okazji. Napisz dedykację, którą mógłbyś w niej umieścić.

Kochany Marku!

Z okazji Twoich piętnastych urodzin pragnę wręczyć Ci tę książkę – mam nadzieję, że sprawi Ci wiele radości i będzie towarzyszyć przez długie lata.

Szymon, Warszawa, 08.01.2019 r.

2. Postaw się w sytuacji ucznia, który wręcza wychowawczynie w prezencie namalowany przez siebie pejzaż. Napisz w jego imieniu dedykację, którą umieści na odwrocie.

Szanowna Pani Jolu,

na dowód wdzięczności za opiekę nad naszą klasą pragnę ofiarować Pani ten pejzaż – mam nadzieję, że będzie stanowił dla Pani miłą pamiątkę.

Bartosz Kulik z 8 c, Krosno, 25.06.2022 r.

Spis treści

POZIOM I

- Opis str. 1
- Opowiadanie str. 4
- List str. 10
- Życzenia i pozdrowienia str. 20

POZIOM II

- Notatka str. 23
- Plan wydarzeń str. 26
- Dialog str. 28
- Ogłoszenie str. 33
- List, SMS, e-mail str. 38
- Zaproszenie str. 43
- Pamiętnik i dziennik str. 47

POZIOM III

- Podziękowanie str. 50
- Opisy
  - Opis postaci str. 53
  - Opis zwierzęcia str. 55

- Opis przedmiotu str. 56
- Opis sytuacji str. 59
- Opis zjawisk przyrody str. 60
- Opis przeżyć wewnętrznych str. 61

Plan wydarzeń str. 63

Listy

- List str. 67
- List oficjalny str. 68
- List otwarty str. 70

Zaproszenie str. 72

Opowiadanie str. 74

Różne formy

- Dziennik podróży str. 78
- Ulotka reklamowa str. 79
- Przepis str. 81
- Kartka z kalendarza str. 82
- Dedykacja str. 83